٥/٦/١٩٨٢

خۆشەویستیی ژیان

چیرۆك

دانەر : جاك لندن

وەرگێڕ : محەمەد بەدری

Scanned with CamScanner

Scanned with CamScanner

چیرۆك

خۆشەویستیی ژیان

نووسینی جاك لندن

وەرگێڕ محەمەد بەدری

چاپخانەی ـ الحوادث ـ

بەغدا ـ ١٩٨٤

Scanned with CamScanner

ئەم نامیلکەیە بریتی‌یە لە سێ چیرۆکی درێژ کە لـــە کۆمەڵـە چیرۆکەکەی چیرۆکنووسی ئەمەریکایی جاك لندن کە بەناوی ـ لەژێر ئاسمانی بەفریندا ـ بلاوی کردوەتەوە هەڵمبژاردووە ..

جاك لندن لە شاری سان فرانسیسکۆ لـە ئەمریکادا لەدایك بووەو بە هەژاری‌و کوێرەوەری قۆناغی منداڵیی بردوەتە سـەرو هەمیشە حەزی لەوە بووە بە بەلەمەکـــەی بـە ناو دەریاکـاندا بـگەڕێ .

چووەتە زانکۆی کالیفۆرنیاو لە پاشان هەوڵی داوە بـە دوای زێڕدا بـگەڕێ‌و هەرێم‌و ناوچـــەیەکی یەکجـار زۆرێ بینیوەو لەئەنجامـــدا بــــە دەست بەتاڵی گـــەڕاوەتەوەو هیچـی دەست نەکەوتووە ..

هەرچەندە کە جاك لەندەن لەو سەفەرانەیدا بەدەست بەتاڵی گەڕاوەنەوە بەڵام توانیویەتی زۆر شتی پێویست‌و بەسود فێربێت‌و

بێت بە خاوەنی تاقیکردنەوەیەکی پوختو بەبەرهەمو ئەو سەفەرانەی بوونەتە کەرەستەیەکی بتەو سوود بەخش بۆ نووسینەکانی ••

ئەم سێ چیرۆکانەش نموونەیەکن لە چیرۆکە سەرکەوتووەکانی ئەم نووسەرە بلیمەتە ••

هیوام ئەوەیە لە بە کوردی کردنیاندا سەرکەوتوبم و ئاواتەخوازم کە خوێنەری ئازیزیش لێم ببورێ گەر کەمو کورییەکی بە چاو کەوێ •

– وەرگێر –

خۆشەویستی ژیان

Scanned with CamScanner

هەردوو پیاوەکە لە نیوان تاشەبەردەکاندا بەرەو کەناری رووبارەکە کەوتبونە رێ ، ئەوەندە هیلاكو شەكەت ببوون ئەتوت هەر ئیستاکە ئەبووڕێنەوەو مرۆڤیش بێ نەئەکرا نیشانەی خۆڕاگرتنو سەبرکردن لەسەر دەمو چاویاندا بەدی بکات •

هەر یەکە بارێکی زۆر گرانو قورسی لە سەر پشتیدا هەلگرتبوو ، خواردنو نوێنو هەندی شتی پێویست لەوانەی کە پیاوی گەڕیدە پێویستیی پێ دەبێ لەم جۆرە هەرێمانەدا ، سەرەرای ئەوەش تفەنگێك کە هەر یەکێك لێیان بە شتێکی پێویستی ئەزانی ••

بەرێوە ئەرۆشتنو چاویان بەرەو ئەرز شۆڕکردبوون ، جارێك ئەم پێش ئەکەوتو جارێ ئەو •• ماوەیەك کپو مات بوون •• کە گەیشتنە لێوی ئاوە بەستووەکە بەسەریا رۆیشتن • • ئاوەکە تا بلێی سارد بوو بۆیە ناچار بوون هەردوو پێیان بە شتێك بپێچنەوە ، ئەمە سەرەرای ئەوەی کە هەر یەکە پێلاوێکی قورسو گرانی لە پێ‌یدا بوو ••

ئەو پیاوەی کە بەدوی هاوڕێیەکەیدا ئەرۆشت بەرێوە زۆر شەکەت ببوو بۆ چەند جارێك بووڕایەوەو کەوتە سەر ئەرز ، کەچی هاوڕێیەکەی هیچ جۆرە ئاوڕێکی لێ نەدایەوە •• ناچار بوو هاوارێ لێ بکات ••

– بێل •• هۆ بێل فریامکەوە قاچم شکا بێل ئاوڕێ نەدایەوەو لە بڕینی ڕووبارەکە دا بەردەوام بوو بەبێ ئەوەی سەیری ئەملاو ئەو لا بکات•• کابرای پەککەوتووش بۆی ئەڕوانیو بە تەمای ئەوە بوو بگەڕێتەوە بۆ لای ، ئەویش وردە وردە دوور ئەکەوتەوە ، بۆیە گەیشتە ئەو پەڕی ڕقو توڕەییو واقی وڕماو چاوی سوور هەڵگەڕاو دەمی کرایەوە ••

بۆ جارێکی‌تر هاواری لێ کرد :

– بێل •• ئەرێ بێل •••

کەچی بێل هەر گوێشی پێ نەداو ئاوڕێ لێ نەدایەوە وەك هیچ گوێ لە هاوارەکەی نەبێ •

کابرای نائومێدیش بە چاوێکی خەفەتبارەوە بۆ هاوڕێیەکەی ڕوانی تا لەبەر چاویدا ون بوو •

ئیتر وەك ئادەمیزادێکی سەرسام بە تەنیا لەم هەرێمە دوورو بەرینەدا مایەوەو هێزی ئەوەی نەبوو بەرێوە بڕوات چونکە قاچێکی لەکار کەوتبوو •• سەیری سەعاتەکەی کرد کات سەعات

جوار بوو ، بەڵام نەیئەزانی ئـەم رۆژە چ رۆژێـکە ، لای وابوو یەکێکە لە رۆژە دواییەکانی مانـگی گـەلاوێژ یاخود سـەرەتای مانگی ئاب ، چونکە ئەمە زیاتر لە دوو حەفتەیە رۆژو شـەوی لە بیردا نەماوە .

وا هەستی کرد کـە ئەم شوێنە ئەوەندە دوور نییە لـە دەریاچەی ورچە گەورەکە ، ئەمەی بە خەیاڵدا هات هەر چـەندە رۆژێ لە رۆژان نەهاتووەتە ئەم دەریاچەیە بەڵام ئەوەی لـە بیرە کە بە سواری پاپۆڕەوە بێرەدا تێپەڕ بووە .

سەیری دەورو بەری خۆی کرد هیچ جۆرە دارو درەختێکی بەدی نەکرد ، ئەوەی دونیای شاردووەتەوە بەفرێکی سپی رەنگەو هیچیکـە ، هەستی بـە ترس‌و تەنیایی کرد بۆیە هاوارەکـەی تازەکردەوە :

- بێل .. بێل ..

هیچ جۆرە وەڵامێکی لە (بێل)ەوە بەر گوێ نەکەوت ، واتـە هاورێیەکەی زۆر دورەو رۆشتووەو ئیتر گەڕانەوەی بۆ نییە . ئەوەندە هیلاک‌و شەکەت بیو هیچی بۆ نەمابوو لـە خـۆی بچێت‌و بکەوێت .. هیلاک‌و خەفەتباربوو .. تفەنگەکەی لێ بەر بووە ناو رووبارەکەو ئاو بردی . هەوڵێکی زۆرێدا بۆ دۆزینەوەی گـەڕا بەدوایدا ، هەر ئەمەش بوو بە هۆی گەڕانەوەی ئەو تۆزە گۆرج‌و گۆڵییەی . تفەنگەکـەی دایەشان‌و وردە وردە کـەوتە رێ ،

پشوودانی بۆ نەبوو ، جێپێی هاورێیەکەی باشترین رابەری بوو بۆ رویشتن •• بە هەمان رێگەدا ڕۆیی تا گەیشتە ئەو بەرزاییەی کە بەسەر دۆڵە بەرینەکەدا شۆر ئەبێتەوە •• بە وریاییو کەمە کەمە گەیشتە ئەو دۆڵە سامناکە ••

زەوییەکە سەرانسەر نوقمی ئاو بوو بوو • • سەرەرای ئەوەی کە هەنگاوێك ئەنا قاچی نۆقمی قوڕاوەکە ئەبوەوە کەچی هەر بەردەوام بوو لەوەی رێگەی هاورێیە راکردووەکەی بگرێ، چونکە جێ پێی ئەو هاورێیەی لە ناو قوڕاوەکەدا دیار بوونو وەك هەندێ دوورگە لە ناوەرا ستی ئوقیانووسێکدا وەدەر ئەکەوتن • هەر چەندە ئەم زەلامە لەم جیهانە پانو بەرینەدا بە تەنیایی مابووەوە بەڵام هەستی بە ونبوون نەئەکردو خۆشی لە راستیدا ون نەبوو بوو ، بڕوای بەوە بوو کە ئەمرۆ نەبێ سبەی ئەگاتە ئەو شوێنەی کە تیادا ئەمرێ ، واتە ئەگاتە ئەو رۆژەی کە مردن تیادا چاوەرێیەتی ، لەبەر ئەوە پێویستە خێرا بڕواتو نەوەستێ بۆ ئەوەی بگاتە جێگەیەکی هێمن •• بۆ نموونە بگاتە ریفاردیزو چاوی بە بێلی هاورێی بکەوێ ، بێل کە ئێستاکە چاوەرێیەتیو لەوێشەوە بۆ دەریاچەی ورچە گەورەکە ئەکەونە رێی پاشان ڕو ئەکەنە باشوورەوەو بەرەو (ماکنزی)و لەوێشەوە بۆ یەکێك لەو بنکانەی کە کۆمپانیای ـ هدسۆنبای ـ دایانمەزراندووە تەوەو لە ئەنجامیشدا ژیانێکی خۆشو خواردنێکی بەتامو لەزەنیان وەدەست ئەکەوێ •

Scanned with CamScanner

بەو پەڕی هیلاکیو شەکەتیدا ڕێگەی ئەبڕیو ئەم شتانەش لەناو مێشکیدا ئەهاتنو ئەچوون .. ئەوەی سەیرشە قەت بڕوای بەوە نەبوو کە هاوڕێیەکەی بەجێی هێشتبێ ، مەزەنەی وابوو هەوڵی داوە پێشکەوێ بۆ ئەوەی بگاتە ئەو شوێنەی کە خوراکو زەخیرەی تێدایە بۆ هەردوکیان .. چۆن ئەبێ بێل لەم هەرێمە دوورەدا بە جێی بهێڵێ ؟ بێل گەر ڕاست بێو جێی هێشتبێ مانای ئەوەیە ئیتر پێویستە واز لە ڕویشتن بهێنێو چاوەڕوانی مردن بێ ، چۆنکە ئەوەی ڕاستیبێ پێ ناکرێ بە تەنیایی ئەم ڕێگەیە تەواو بکات .

ئەم زەلامە ماوەی دوو ڕۆژ ئەبێ هیچی نەخواردووە .. تووشووەکەی کۆتایی پێ هاتەوەو ئیستاکە هیچ جۆرە خواردنێکی نییە ، بە ناچاری پەنای بردە بەر هەندێ دڕکو گیا هەرچەندە کە ئەشینرانی سوودیان نییە بەڵام چ بکا هیچ نەبێ تا ماوەیەك لە برسیەتی دووری ئەخەنەوە ..

لە سەعات نۆدا پێی بەر یەکێك لە تاشەبەردەکانا کەوتو برینەکەی وای لێ کرد بکەوێتە سەر ئەرز .. تا چەند دەقەیەك بەم شێوەیە مایەوەو لە پاشدا توانی بێتە سەر خۆی .. تاریکایی تا ئەم کاتە دونیای نەپۆشیبووە ، هەندێ کۆتەڵە داری کۆکردەوەو ئاگری داگیرساند بە مەبەستی ئەوەی تۆزێ ئاو گەرم کات .

شخاتەکەی هێنایە دەرەوەو دەستی بە ژماردنی دەنکەکانی کرد،

Scanned with CamScanner

شەست و حەوت دەنك بوون •• سێ جاریان ژمارد ، پاشان بە سێ سێ دایاننا ، هەر كۆمەڵێكی خستە شوێنێكی تایبەت • یەكێك لـــە گیرفانی ، ئەوەی تر لە سنگی ، سێیەمیان لە ناو كیسە توتەكـەی و جوارەمیان لەناو كلاوەكەیدا • كە لەمە بووەوە دەنكەشخاتەكـانی دەركردو بە وردی و هێمنی دەستی بە ژماردنیان كردەوە، لەوە دڵنیا بووەوە كە تەواون ••

پێلاو گۆرەوی یەكانی وشك كردەوەو نوێنەكەی گەرم كرد بینی قاچی ئاوساوەتەوە چاك بەستی یەوەو هـــەندێ ئاوی خواردەوەو سەعاتەكەی پێچدایەوەو بەتانی یەكەی بـــە خۆیەوەدا ، بەو پەڕی هێمنی تا بەیانی خەوت •• بەیانی كاتێ كە سپای روناكی تاریـكی شەوی ڕاو نابوو ، تەماشای سەعاتەكەی كرد كـــات شەشی بەیانی بوو •• كاتێ لەسەر پشتدا ڕاكیشابوو تەماشای تاریكایی ئاســمانی ئەكرد هەستی بە برسی یەتی كرد ڕێخۆڵەكانی ئەنجن ئەنجن ئەكات لەم كاتەدا كە ویستی راست بێتەوە ئاوڕی دایەوە چاوی بە ئاسكێك كەوت نزیكەی چەند مەترێك لێ نزیكە ، خێرا پارچـــە گۆشتێكی برژاوی ئەو ئاسكەی هـــاتە بەر چاو ، خێرا دەستی دایە تفەنــگە بەتاڵەكەی و پەنجەی خستە كار بەڵام بێ سوود •• ئاسكە رای كردو هیچمان لـــە هیچ •

پیاوەكە گەیشتە قینی و جنێو بارانی تفەنگەكەی كردو دایـــە گرمەی قیژە قیژو هاوار كردن و هەستایە سەر پێی بەڵام ئای لـــە ئازاری لاقە شكاوەكەی ! سەیری دەورو بەری خۆی كرد كـــەچی

شوێنەوارێکی زیانی بەدی نەکرد •• ئاسمانی تاڵو گران •• هەتاوێکی شاراوەو جگە لە بەرد بەولاوە هیچی نەبینی • • بەردەکان بەگشتی شاراوەی شەختەیەکی سپی رەنگ بوون •• ئەوەی هاتە بەر چاو کە رێگەی بزرکردوە واتە لێ ئاشکرا بووەوە کە رێگای ون کردووەو ئیتر پێ ناکرێ بزانێ لە چ شوێنێکەوە هاتووە ئەمە لە کاتێکدا کە دڵنیا بوو کە هەر ئەکاتە مەنزڵ ••

شتە پێویستی‌یەکانی کۆکردەوەو لەوە **دڵنیابوو** کە دەنکە شخاتەکانی پێیە ، ئەشیاکانی لەسەر پشت قایم کردەوەو کەوتە رێ ، قاچە شکاوەکەی زۆر ئازاری ئەداو ئەمەش لەچاو ئەو ئازارەی کە گەماڕوی ریخۆڵەکانی دابوو هیچ نەبوو • • ئازاری برسی‌یەتی تەحەموڵ نەئەکراو ئەو درکو گیایەش کە بە ناچاری ئەیانخوارد گرِیان تێبەردابوو لە ناو زمانو قورگی‌دا •

گەیشتە دۆڵێك پڕ بوو لەو تەیرانەی لە قەتێ ئەچن ، دڵی بەم تەیرانە خۆش بوو ، دەستی بە بەردبارانیان کرد ، پێ نەکرا یەکێکیان بپێکێ ، ناچار بوو ئەشیاکانی بخاتە سەر ئەرزو دوی تەیرەکان کەوێ وەك پشیلەو مشك ڕاوکردنی •• بە بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ تاشە بەردێك جلو بەرگەکانی دڕیو قاچی بریندار کرد ، بەلام ئازاری قاچی لەچاو برسی‌یەتی‌دا خۆی پێی نەئەگیرا ••

جارێکیان پێی کرا یەکێك لەم تەیرانە بگرێ بەڵام توانی

بفڕێ • جونی بە نەیرەکان بەگشتیدا ، کە زانیش هێزێ ئەوەی تیادا نییە یەکێکیان بگرێ شتو مەکەکانی دایە کۆڵو ڕویشت•• دۆڵو چیای بڕی چاوی بە نزیکەی بیست ئاسك کەوت ، زۆر لێ دوور بوون ، هەستی کرد پێویستە بیان گرێ چۆنکە برسی‌یەتی‌یەکەی لە حەد بەدەر بوو ، ڕێوی‌یەکی بینی قەتەیەکی بەدەمی‌یەوە بوو ، هاوارێ لێ کردو بەسەریا قیژاندی ، ڕێوی‌یەکە ڕای کردو نیچیرەکەی لە گەڵ خۆیدا برد •

دەوروبەری سەعات پێنجی ئێوارە بوو کاتێ کە گەیشتە کەناری رووبارێکی بچکۆلانە لە ناو دۆڵەکەتدا ئەهاتە خوارێ ، نەوعە گیایەك بینی وەك پیاز سەوز بوو ویستی لێ بخوات کەچی بێ تام بوو •

سەرەرای ئەوەی زۆر برسی بوو هەستی بە ماندووبوونێکی بێ ڕادە ئەکرد ، زوو بە زوو هەنگاوی ئەنا بە نیازی ئەوەی بگاتە شوێنێك هەندێ خواردەمەنیی تیادا دەست کەوێ •

زۆر جاریش ئاوڕی لەم لاو ئەو لای رووبارەکەی ئەدایەوە بەشکوم چاوی بە بۆقێك ، دەعبایەك بکەوێ ، بەڵام ڕەنجی بێ بەر • چۆنکە لەو هەرێمە دوورانەدا نە بۆق ئەژی‌و نە دەعبا •

دنیا تاریك بووەوە ، مانگەشەو بوو ، لە دەریاچەیەکی بچکۆلانەدا ماسی‌یەکی بینی ، هیچی بۆ نەمابوو شێت بێ‌و وەك گیانلەبەرێکی دڕندە هێرشی بردە سەر ، ماسی‌یەکە خۆی دەرباز

Scanned with CamScanner

کردو نوقمی ئاوەکە بوو ، جارێکی تریش تەقەلاکەی دووبارە کردەوە .. کە خەریکی گرتنی ماسی‌یەکە بوو کەوتە ناو ئاوەکەو جلەکانی تەڕ بوون ، هەستی بە نائومێدی کرد ، کەچی کۆڵی نەدا ، شەڕەکە لە نێوان ئەمو ماسی‌یەکە زۆر توندو تیژ بوو ، لە کۆتاییدا هیچی پێ نەکراو ئازاری برسی‌یەتی گڕی گرتەوە . . بەجۆێن‌و بۆڵە بۆڵ کەوتە رێ‌و پاشان بوو بە قیژە قیژو هاوار کردن‌و وەك منالێکی ساوا دەستی بە گریان کرد .

ئاگری کردەوە بۆ ئەوەی لەشە ساردو سڕەکەی گەرم بکاتەوە ، خێوەتەکەشی لە سەر بەردێکی گەورەدا هەڵدا وەك شەوی پێشوو ، دڵنیا بوو کە دەنگە شخاتەکانی پێیە ، سەعاتەکەی سوڕاند ، نوینەکانی هێشتاکە هەر تەڕ بوون‌و قاچیشی ئازاری ئەدا . بەڵام ئەمە هەمووی وەك ئازاری برسی‌یەتی نەبوون ، شەوەکەی بردە سەر ، بەڵام بەدرێژایی شەودا هەر خەو بە خواردن ئەبینی ، ئەو خوراکەی کە بەملاو بەولا دابەش ئەکرا وهەر یەکە بە ئارەزووی خۆی لێی ئەبرد کەچی خۆی ئێستاکە لێی بێ بەشە .

بەیانی زوو خەبەری بووەوە ، هەستی بە سەرماو نەخۆشی ئەکرد ، رۆژ هەڵنەهاتبوو ، ئاسمانێکی تاریك‌و هەوایەکی توندو تیژو بەفریش شۆینە بەرزەکانی بە رەنگێکی سپی بۆیاخ دابووەوە .

هەستی بەوە کرد کە ئەم رۆژەی شەڕی لە دڵدایەو لەبەر ئەوە پێویستە هەتا زووە ئەم شوێنە جێ بهێڵێ . . ئەشیاکانی

کۆکردەوەو خێرا خێرا کەوتە ڕێو ئەوەی ڕاستیش بێ ئەمە جاری یەکەمی نی‌یە کە ئەم جۆرە بیرانە بکاتەوە ، چۆنکە هەمیشە ئەوەی ئەهانە بەر چاو کە پێویستە بە زوترین کات بگاتە شوێنێکی هێمن یاخود بگاتە بیل ی هاوڕێ‌یی •

لەو ساتەدا هەرچی ئاوات‌و ئامانجی هەبوون بە گشتی لە یەك شت کۆدەبوونەوە ئەویش مەسەلەی خواردن بوو ، برسی‌یەتی عەقلی لەسەردا فڕاندبوو • نەیئەزانی چۆن ئەڕوات‌و بۆ کوێ ئەچێ •• تەنیا ئاواتی ئەوە بوو خواردنی دەست کەوێ •

کە شەو هات‌و هیچی دەست نەکەوت ئاگری پێ‌ی بکاتەوە ناچار بوو تەحەموولی برسی‌یەتی‌و سەرما بکات بخەوێ •• بەفرەکەش بووە بارانێکی یەکجار توندو تیژ ، بۆ چەند جارێك خەبەری بووەو دی دەم‌و چاوی بە ئاوی باران شوڕاونەتەوە •• بەیانی باران لە بارین کەوت بەڵام خۆر هەڵنەهات ، دنیا تار وتەڵخ بوو ، سامناك‌و ناخۆش بووو سەرەرای ئەمانیش بەگشتی ئازاری برسی‌یەتی‌و قاچە بریندارەکەی کە خوێنی لێ ئەچوو •• هەر چەندیشە کە لێ ئاشکرا بوو ڕێگەی بزرکردووە بەڵام هەر لەسەر ڕویشتنی بەردەوام بوو •• هەندێ جار بە ناچاری پشوویەك ئەدا چۆنکە ئازی لەبەردا نەمابوو ، هەندێ جاریش پەنای ئەبردە بەر درك‌و گیاو ئەیانجاو کە قوڕگی وشك ئەبووەوە تفی ئەکرد ، دڵیشی کەوتە لێدانێکی یەکجار زۆر بۆیە بۆ چەند جارێك ئەبورایەوەو لەهۆشی خۆی ئەچوو ئەکەوتە سەر ئەرز •

نیوەڕۆ بوو کاتی لەناو ئاوەکەدا چاوی بە دوو ماسی بچکۆلانە کەوت ، هەر یەکێکیان بە قەدەر پەنجەی دەستی درێژ بوو ، ئەو پەڕی فڕت‌و فێڵ‌و وریایی بەکار هێنا بۆ ئەوەی بیانگرێ ، لە ئەنجاما هەردوکیانی گرت‌و بەمە توانی بە سەر ئازاری برسیەتی‌دا زاڵ بێت ، دوو ماسیەکەی خواردو سێیانی تریشی بینی ••

بەم جۆرە مەعیدەی گیرودەی خەوتن بوو ئنجا نۆرەی ئازاری دڵەتی •• گەیشتە شوێنێکی سەیر لە شوێنەکانی‌تر ناچێت • ئاسکی زۆرو گۆرگی بێ ژمارە •

شەوێك‌و دوانی بەسەر برد ، بەیانی کە خەبەری بووەوە تورەکە پێستینەکەی دەرهێناو کردی‌یەوەو هەندێ خوڵە زێری لێ دەرهێناو کردیە دوو بەش ، هەر بەشێکی نایە ناو کیسەیەکی تایبەت ، نفەنگەکەی هەڵگرت‌و بە جوانی سەبری کرد ، بێگومان کە بگاتە (ریفاردیز) فیشەگی بۆ پەیدا دەکات •

ڕۆژەکە تەماوی بوو ، کوت وپڕ برسیەتی‌یەکەی خەبەری بووەوە ، هەستی بە شدکەتی کرد ، کە چەند هەنگاوێك ئەرۆشت ئەکەوت‌و راست ئەبو وەوە ، بە لای هێلانەیەکدا تیەڕی چوار بەچکە قەتەی تیادا بوو ، بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ هەر چواریانی قووت دایەوەو هەندێ توێکلی هیلکەی کۆنی تیادا بوو ئەوەشی خوارد •

Scanned with CamScanner

تەیرەکە کە ئەم کارەساتەی بینی وەك شێتو هاری لێ هاتو هێرشی هێنایە سەر پیاوەکەو ویستی بە چڕنوك چاوەکانی لە کەللەی دەربێنێ • بەڵام توانی خۆی بپارێزێو بە تفەنگەکەی شەڕی لە گەڵدا بکاتو لە دوایی‌دا باڵێکی بشکێنێ ، ئیتر باڵندەکە ڕای کردو ئەمیش بە غار بە دوایدا بیر کردنەوەی لە تامو چێژی گۆشتی ئەم جۆرە تەیرانە وای لێ کرد زیاتر هەست بە برسی‌یەتی بکاتو حەز لە خواردن بکات ، چاوێ بەم‌لاو بەولا ئەگێرا بە مەبەستی بەدیکردنی تەیرێك ، گیان‌لەبەرێك کەچی دنیاو شارێکی وێران •• دەستی بە هاوارکردن کرد ، پاشان ئەو باڵندە جەرگ سووتاوەی بینی ، کەوتە دوای ، ئەویش بە باڵێکی شکاوەوە رای کردو ئەم مەسەلەیە ماوەیەکی زۆری خایاند تا پیاوەکە لەناو دوڵەکەدا خۆیی بینی ••

لەو دۆڵە یەکجار قووڵەدا کە بەرەو پێشەوە ڕوانی چاوی بە هەندێ شوێنەوار کەوت •• گومانی لەوەدا نەبوو کە شوێنەواری خۆی نی‌یە ، واتە دوور نی‌یە جێ پێی (بیل) بێ ، بەڵام ناتوانێ چاوەڕوان بکاتو بگەڕێ بە دووی هاورێیە ڕاکردووەکەی پێویست ئەوەیە پێش هەموو شتێك ئەو باڵندەیە بگرێ •

زەلامەکە توانی باڵندەکە شەکەتو ماندو بکات ، ئەمە لە کاتێکدا کە بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ خۆیشی لە کاردا خست ، کەوتە سەر ئەرزو هێزێ ئەوەی تێدا نەما بستێك ڕێگە ببڕێ ، باڵندەکەش یەکجار نزیکی بوو ، نزیکەی دە پێی لێ دوور بوو «

کەچی بێ نەئەکرا ئەو تەیرە بەستەزمانە بگرێ • کە هاتە سەر خۆیو بەئاگا بووەوە باڵندەکەش بە ئاگا هاتبووەوە ، ئیتر بۆ جارێکیتریش بەزمەکە دەستی پێ کردەوە ، بەڵام تاریکایی وای لە باڵندەکە کرد لە داوی گرتن دوور بکەوێتەوە ، زەلامەکەش لە بەدوکەوتنی وازی هێنا •• ئەوەی پێ بوترێ هێز •• توانا لەلای ئەمدا نەمابوو ، بۆ جارێکیتر کەوتە سەر ئەرزو بەم حاڵە تا بەیانی خەوت •

رۆژی دووەم لەچاو رۆژی یەکەمدا زۆرتر تەماویو تاریك بوو ، زوربەی پێخەفەکانی بە تیمار کردنی قاچە شکاوەکەیدا سەرف کردبوو و دڵنیا بوو لەوەی بە تەواوەی شوێنەواری هاورێیەکەی ون کردووە • تۆ بڵێی کەسێکیوا هەیە وەك ئەم لەم هەرێمە دوورانەدا رێگەی بزر کردبێ ؟ ئەم پرسیارەی کرد ، ئای لەم دەردە سەختەی کە تووشی بووە ، ئای لە ئازاری برسیەتی کە عەقڵو هۆشی لە سەر بردووە ! ئای لەم برسیەتییە کوشندەیە کە هەستی پێ ئەکا ! هەستی بە گرانی بارەکەی سەر پشتی کرد ، بۆیە زێرەکەی دەرهێناو هەندێکی لێ فڕدایەوەو لە پاش نیوەڕۆشدا بەشەکەی تریشی کردە نەسیبی بەفرەکە ، ئیتر جگە لە هەندێ پێخەفو تفەنگەکەی هیچیتری پێ نەمایەوە •

لەناکاو کەوتە ناو بیروڕایەکی سەیرەوە ، گومانی لەوە پەیدا کرد کە تفەنگەکەی فیشەگی تێدا نییە ، ئەمە لە کاتێدا کە چاك ئەیزانی بەتاڵە ، بەڵام ئیتر بڵێن چی ؟ لە خۆیەوە تووشی ئەم خەیالە

Scanned with CamScanner

قۆڕە بوو •• خەیاڵەکە لە گەڵ عەقڵیدا کەوتبووە زۆرانبـــازی ، تەماشای تفەنگەکەی کرد ، لێ ورد بووەوە ، فیشەگی تیادا نی‌یە ، هەستی بەو پەڕی نائومێدی کرد ••

لە پاش نیوسەعاتدا خەیاڵەکەی دیسانەوە هاتە سەری‌و دوو بارەو سێ بارە ئەبووەوەو هـەموو جارێك تفەنـگەکەی ئەپشکنی‌و لە بەتاڵی‌یەکەی دڵنیا ئەبووەوە ، ئیتر بەم جۆرە تا ماوەیەك مایەوە تا ڕادەیەك جارێـکیان کە چاوی کردەوە ئەسپێـــکی بینی •• لـــە سەرەتادا بڕوای نەکردو بە دەستکردی خەیاڵی دانا ، دەستی بـە چاویدا هێناو بە وردی دقەتی‌دا بینی کە گیان‌لەبەرەکە ئەسب نی‌یە بەڵـکو ورچێکی گەورەیەو ئەویش لە دوورەوە تەماشای ئەکات •

لوولەی تفەنگەکەی ڕوو بە ڕووی ورچەکە کرد ، کـە هاتە بیری بێ فیشەگی تفەنگەکە خستی‌یە شوێنەکەی خۆی‌و چەقۆیەکی دەرهێنـــا •

ئیستاکە گیان‌لەبەرێکی لە بەردەمدایە کـە گۆشتێکی زۆری بی ئەبەخشی‌و ژیانە بزربووەکەی بۆ تازە دەکاتەوە ، چەقۆوەکە تـــا بڵی تیژ بوو ، گەر هێرش بەرێتە سەر ورچەکە بێ گومان ئەیکوشێ، بەڵام لێدانی دڵی دەسێ کرد بەئازاردانی‌و قاچە شکاوەکەشی هاتەوە مەیدان •

ئەو تۆزە ئازایەتی‌یەش کە هەیبو وردە وردە کپ دەبووەوە ، ترس بە سەریا زاڵ بوو ، لەوە ئەترسا ئیستاکە ورچەکـــە هێرش

بەرێتە سەری •• بێ جۆڵە وەستاو •• ورچەکە دوو هەنگا لێ هاتە پێشەوەو راوەستا •• زەلامەکە پێنەکرا ڕا بکات نەوەك ورچەکە دوای کەوێ •• کە هێرش بەرێتە سەری رەنگە سەرنەکەوێ ، کوتو بڕ هەستی بەوە کرد کە ئازایەو قووەتەکەی جارانی وردە وردە بۆی ئەگەڕێتەوە ، ئەم ئازایەتی‌یە هی مرۆڤێکی نائومێدی ترسنۆکە ، مرۆڤێك بەرگری لە مەسەلەی ژیانو مردن •• مانو نەمان ئەکات ، بۆیە بەو پەڕی تواناو ئازایەتی ڕو بە ڕوی ورچەکە بووەوە •

ورچەکە جۆڵایەوە بەڵام ئازایەتی ئەم ئادەمیزادە سەیرە جێگەی سەرسوورمان بوو •• زەلامەکە نە جۆڵایەوەو وەك پەریکەرێك راوەستاو سەیری ورچەکەی ئەکردو بیری لەوە ئەکردەوە چۆن لە خەتەری ئەم گیانلەبەرە خۆی بپارێزێ • • یاخود لە گورگ گەر لەم مەترسی‌یە رزگاری بوو • • ئەوەی ڕۆیدا جارێکیان تووشی بوو بە تووشی گورگێك ، راستر گەلە گورگێك ، بەڵام بە قەتێ ڕاوکردن خەریك بوو ئاگای لەم کابرایە نەبوو ••

ئێوارە لە پاش ئەوەی لەدەست ورچەکە نەجاتی بوو هەندی ئێسقانی بینی کە گورگەکان بەجێیان هێشتبوو ، ئێسقانی ئاسك بوون ، گوشتەکەیان خوڕا بوو ئێسقانەکەیان بۆ پیاوێکی برسی وەك ئەم بەجێ هێشتبوون •

بە چاوێکی برسی‌و سەرسام سەیری پاشماوەی ئەم گیانلەبەرەی کردو بیریشی لە رووداوەکانی رۆژانی پێشووی ئەکردەوە •• خۆزگەی بە مردن ئەبرد ••

ئنجا مردن چی‌یە ؟! هیچ نەبێ خەوێکە ئاسوودەیی بە لەش ئەدات !

ئەم بیرکردنەوەیە زۆری نەخایاند پەلاماری ئێسقانێکداو بە دان تیا بەر بوو ، بەڵام ئێسقانی چی ، بۆ چی گورگەکان هیچیان پێوە هێشتبوو بە کەڵکی خواردن بێت ؟!

کابرا چۆنکە زۆر برسی بوو هەستی بە تام‌و لەزەتێکی یەکجار خۆش کرد ، هیچ نەبێ تامی گۆشتی کرد ، کە قەپی لە ئێسقانەکاندا ئەگرت ئەتوت بەرخێکی برژاوی لەبەردەمدایەو بە تایبەت بۆ ئەم ئامادە کراوە •• دانەکانی توانای ئەوەیان نەبوو ئێسقانەکان بهاڕن بۆیە هەندێکیان تووشی زەرەو ئازار بوون •• ئیتر ناچار بوو لە ئێسقان کرانەوە واز بهێنێ •

بەفرو بارانێکی زۆر باری‌و بەم حاڵەتە چەند رۆژێکی بەسەر بردو ئیتر وای لێ هات هەست بە مەسەلەی کات‌و رۆژو شەو نەکات •

ئەرۆیشت بەرێوە بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ ، کە ماندوو ئەبوو پشوویەك ئەدات‌و ئەوەی بۆ بەردەوام بوون هانی‌ئەدان مەسەلەی مان‌و نەمان بوو •

پاشان گەیشتە رادەیەك هەست بـــە هیلاکی نەکـــات • •
دەمارەکانی سڕ بوونەوەو خەیاڵو خەونو سەرسامی سواری سەری
بوون • دەستی کردە مژینو جواندنی ئەو ئێسقانانەی کە لە گەڵیـا
هەڵیان گرتبوو •• وازیشی لەوە هێنا کـە بە ناو دۆڵو گردەکاندا
بڕوات •• رووبارەکـەی کردە نیشاندەری خـــۆیو لـــە گەڵیدا
بەرەو دۆڵەکە کەوتە رێی • کە بەڕێوە ئەڕۆ شت هیچی نەئەبینی
نە رووبارو نە دۆڵ ئەوەی بە سەریدا زاڵ بوون خەیاڵو ســەودا
سەری بوون •• گیانو جەستەی وەك دوو شتی جیاواز وابوونو
توانی یەکگرتنەوەیان شتێکی محاڵ بوو ، ئەوەی بەیەکەوە کۆیان
کردبووەوە دەزوویەکی باریك لە وەی جاڵجاڵۆکە ئەچوو •

کە هاتە سەر خۆیو بەئاگابووەوە بۆی ئاشکرا بوو کـــە لە
سەر ئەرزەکە کەوتووە ، رۆژ هەڵاتبوو دنیاش گەرم بوو ، لـــــە
دوورەوە دەنـــگی ئاسکێکی هاتە بەر گوێ ، بەفرو بارانە زۆرەکەو
گەردەلوولەکـە راستو چەپی پێی کرد هاتەوە بیر ، بەڵام ئەوەی
لـە بیری نەمابووە ماوەکە بوو ، ئەم جاڵەتە چەندی خایاند •• دوو
رۆژ •• دوو حەفتە •• زیاتر •• ئەوەی لە بیردا نەما بوو •

بەبێ ئەوەی بجوڵێتەوە تۆزی راکێشا •• هەستی بە خۆشیو
گەرمایی رۆژەکەی کرد ، لای وابوو ئیتر هەروا ئەبێ •• هەوڵیدا
ئەو جێگەیە دەستیشان کات کە ئیستاکە تێدایەتی ••

ئەوەی پێکرا •• زۆری لە خۆی کرد بۆ ئەوەی بەسەر لادا

Scanned with CamScanner

بکەوێ •• تەماشای ئەو ڕووبارەی کرد کە لە سەری کەوتووە •• بە مەزەنە بۆی دەرکەوت ڕووبارەکە بە ناو دۆڵەکەوە بەرەو دەریا ئەڕوات ، هەتا ئەم مەسەلەیەش بگرە بەلای ئەودا شتێکی ڕاستەقینە نەبوو بەڵـکو وەك خەیاڵ وابوو •

چـاوی نووقاند پاش تۆزێك کردی‌یەوە •• تابلۆوەکـــە هەر وەك خۆیەتی‌و نەگۆڕاوە ، واتە خەیاڵ نی‌یەو ئەوەشی ئەزانی کە لەم جۆرە هەرێمانەدا پاپۆڕو دەریا بەر چـاو ناکەوێ •• واتـە وەك چۆن لە تفەنگەکەی دڵنیایە کە بێ فیشەکە ئەمەش وەها ••

لە لایەن پشتی‌یەوە گوێ لە ناڵە ناڵێك بوو ، بە هێمنی ئاوڕێ دایەوە ، چۆنکە ئازار ئارامی لێ بڕیبوو ، هیچی نەبینی ، خـــۆی متدایەوە گـوێ ڕاگرت ، بۆ جارێکی‌تر هەمان ناڵەی بیستەوە ، ئەم جارە کۆکینی لە گەڵدا بوو ، لە نیوان دوو بەردا بۆرە سەرێك وەدەرکەوت ، زانی سەرەکـــە هی گورگێکی دڕندەیە ، وای بـە خەیاڵدا هات ئەم گیـــانلەبەرە نەخۆشە ، چۆنـــکە بەبەردەوامی ئەیناڵاندو ئەکۆکی‌و بە زۆر ئەجولایەوە ••

ئیتر بۆی ساغ‌بووەوە کە شتەکە خەیاڵ نی‌یە ، ناچـــار وای لێ‌هات بە چاوێك بۆ گورگە دڕندەکە بڕوانی‌و بە چاوێکی بۆ ئەو دەریا دوورەو ئەو پاپۆڕانەی کە لە ناویدا هاتوچو ئەکەن •

کەواتە ئەم زەلامە بە ڕێگەدیارو دەستنیشان کراوەکەدا بەرێوە ناڕوات بەڵـکو بەرەو باکووری ڕۆژ هەلاتی «دیز دیفید»و لەوێشەوە

بەرەو دۆڵی «کوبرمین» ڕێگەی گۆڕیوە •• واتە ئەم دۆڵە قووڵە دۆڵی (کۆپرمین)ە وئەو دەریایە ئوقیانووسی بەستراوە (المتجمد) •• ئەو پاپۆرەش یەکێکە لە پاپۆرەکانی کۆمپانیای (هدسۆن‌بای)یە بەم جۆرە مەسەلەکەی بە شێوەیەکی ڕاستە قینە بۆی ساغ بووەوە •

تۆزی دانیشتو بیری کردەوە چ بکات • • سەیری سەعاتەکەی کرد •• سەعات یازدەی پێش نیوە ڕۆیە • • نە تفەنگ‌و نە چەقۆوەکەی پێ ماوەتەوە لە بەتانی‌یەك بەولاوە هیچی تری پێ نەماوە •• دەنکە شخاتەکانیش هەتا ئیستاکە نەفەوتاون‌و هیچ زەرەرێکیان بەر نەکەوتووە •

هەرچەندە کە لەو پەڕی شەکەتی‌دا بوو کەچی بیرو عەقڵ‌و هۆشی وەك خۆیان وابوون‌و لەکار نەکەوتبوون ، ئازارو قاچە شکاوەکەی لە بیری نەمابوون ، هەستی بە برسی‌یەتی نەئەکرد ••

ئەوەی بیری لێ ئەکردەوەو بە پێویستی ئەزانی ئەوە بوو چۆن خۆی بگەیەنێتە ئەو پاپۆڕە کە لە دوورەوە ئەیبینێ ••

کەڵکی ئەوەی نەمابوو بکەوێتە ڕێی ، گامووڵەی ئەکردو بەبێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ ڕوی کردە گیان‌لەبەرە نەخۆشەکە •• سەیر لەوەدا بوو کە گورگەکە بە هەناسە بڕکی هەوڵی ئەدا لێ دوورکەوێتەوە ، کابرا بە دیتنی زمانی زانی کە بەرەو مردن ئەچێ •• زەلامەکە هەستی کرد توانای ڕاوەستانی هەیەو پێویستە وردە وردە ڕێگاکە ببڕێ ، بەڵام ئەبێ کات نا کاتێ

راوەستێ‌و پشوویەك بدات.. هەنگاوەکانی تا بڵێی کورت‌و **قورس** بوون ، دڕندەکەش لەم چاکتر نەبوو ، ئەویش لەو پەڕی شەکەتی‌و نەخۆشی‌دا بوو ..

که شەوداهات‌و دەریاکە بریقەی دایەوە بۆی ساغ بووەوە کە نزیکەی چوار میلێك لە دەریای نەجات بووندا دوورە .

بەدرێژای شەودا گورگەکە لە ناڵەناڵ‌و کۆکین نەکەوت .. ئاسکەکانیش لە هاوار کردن بەر دەوام بوون .. کابرا **هەستی** کرد کە هیوای بەژیان‌و دەرباز بوون بەرەو بەهێــزی ئەڕوات . ئەوەشی ئەزانی کە ئەو گورگەی وەدوی کەوتووە بـــە هیوای ئەوەیە ئـەم بمرێ‌و لە ئەنجاما ببێتە هۆی ژیانەوەی ئەو .. ئای کە واتە مەسەلە مان‌و نەمانە .. بەردەوامی ژیانە ! کە بەیانی بووەو زەلامەکە چاوی کردەوە بینی گورگە بە چاوێـــکی برسی‌یەوە بۆی ئەڕوانێ‌و لـــە سەرمادا ئەلەرزێ‌و کلکی درێژ کردووەتەوە ..

ڕۆژ هەڵهات‌و کابراش بەرەو پاپۆڕەکە کەوتە ڕێ .. دنیـــا خۆش‌و جوان بوو ..

پاش نیوەڕۆ گەیشتە ڕێگەیەك بەهۆیەوە زانی زەلامێك پێش ئەم پێ‌یا چووە .. شوێن‌پێ‌یەکە وا ئەگەیێنێ کە ڕێبوارەکە بە پێ نەرۆشتووە بەڵـکو قاچ‌و دەستی بەکـــار هێناوە . تۆ بڵێی ئـــەو ڕێبوارە (بیل)ی هاوڕێ‌ی بێ ؟ ئەمەی لا گرنگ نەبوو چۆنـــکە ئەوەی هەستی پێ بوترێ لەلا نەمابوو .. دەمـــارو ناو سکی لـــە

خەودا بوون ، ئەوەی باڵی پێوە نــەنا تەنیا زیانەوە بوو •• لــەو بەڕی شەکەتی‌دا بوو •• کەچی خۆش‌ویستنی ژیان لــە قووڵایی ناخی‌دا بە گڕ مردندا ئەچوو ، لەبەر ئەوە گیـــاو دڕکی لە ئەرزدا دەرئەکردو ئەیخواردو ئاگاشی لە گورگەکە بوو ••

ڕێکەی ئەو زەلامەی گرت کە لە پێشی‌یەوە ڕۆشتبوو ، کــە گەیشتە کۆتایی ڕێــگاکە کومەڵە ئێسقانێکی بینی ، ڕانە گورێك گەمارۆویان دابوو ، لەولاشەوە تورەکەیەکی بەدی کرد ، تورەکەکە وەك ئەوەی خۆی وایە بەڵام بە دان ئەنجن ئەنجن کراوە ، بە هەزار حاڵ توانی هەڵیبگرێ چۆنــکە ئەو قورس بووو ئەمیش بێ‌هێز •• واتە (بیل) زێڕەکەی تا دوا هەناسەی پاراستبوو •• ئای چەند گێلو دەبەنگ بوو !•• بە هاورێیەکەی پێئەکەنی چۆنــکە غــەدری لێ کردبوو بەجێی هێشتبوو •• ئێستاکە تورەکەِ زێڕەکەی لە گــەڵ خۆیدا ئەبا بۆ پاپۆرەکــەو سوودو قــازانجی لێ وەر ئەگرێ • • لەناکاودا وازی لە پێکەنین هێنا چۆنکە عەیبە گاڵتە بە هــــاورێیە مردووەکەی بکات •• چش لە ئاڵتوونو ئێسقانەکان ••

لە شوێنەکە دوورکەوتەوە ، گەیشتە زەلکاوێك تۆزی ڕاوەستا بە ئومێدی ئەوەی هەندێ ماسی بگرێ ، ئاوەکە ئەوەندە ساف بـــوو توانی بەهۆی‌یەوە چاوی لە وێنەی خۆی ببێ ، بەڵام ئای لــەو وێنە ترسێنەرو سامناکە ! چاوی بە سێ ماسی کــەوت ویستی بیانــگرێ بەڵام ڕەنجی بە فیڕۆ چوو ، لەوەش ترسا گەر بیتو زیاتر بەســەر ئاوەکەدا شۆربێتەوە نەتوانێ لەبەر لاوازی خۆی بگرێو لە پاشــان

Scanned with CamScanner

بکەوێتە ناوی‌و بخنکێ ••

لەو ڕۆژەدا لای وابوو کـــە تەنیا بڕینی سێ میلی ئەوێ بۆ گەیشتنی بە پاپۆڕەکەو لە ڕۆژی دووەمدا دوو میل •• ئیتر وای لێ هات نەتوانێ بەپێوە بڕوات بەناچـــاری دەست‌و قاچی خستەکار ، واتە وەك (بیل)ی هاورێی گامووڵەی ئەکرد •• پاش حەوت ڕۆژ بۆی ساغ بووەوە کە حیساباتەکەی لە حەقیقەتدا دوورن ، چۆنـکە بۆ گەیشتنی بە پاپۆڕەکە پێویست بە ڕۆیشتنی حەوت میل ئەکـات‌و ئەمیش توانای ئەوتۆی نی‌یە لە ڕۆژیکدا زیاتر لە یەك میل بڕوات •

لە گامووڵە دووورودرێژو سەختەکەی‌دا بەردەوام بوو ، جارێ ئەرۆشت‌و جـــارێ ئەبووڕایەوە ، هەردوو ئەژنۆی لە شەکەتی‌دا شکان‌و وەك گوشتێکی کوتراویان لێ هاتەوە ، خوێن بـە سـەر ئەرزا ئەتـــککا ، بۆ دواوە ئاوڕێـــکی دایەوە ، گورگەکەی بینی خوێنەکەی ئەلسیتەوە ، لێرەدا مەسەلەی مردنی هـاتە پێش **چاو ،** واتە گەر بێت‌و لەم گورگە ڕزکاری نەبێ ئەبێ بمرێ ، بەم جـۆرە گەورەترین تراژیدیاکانی ژیان پەیدا دەبێ •• پیاوێکی نەخۆش گامووڵە ئەکات‌و گورگێکی نەخۆش بە دوایا ئەڕوات ، دوو گیان لەبەر یاخود پاشماوەی دوو گیان لەبەر هەر یەکێکیان ئەیەوێ ئەوەی‌تر بفەوتێنی بۆ ئەوەی خۆی بمێنێ ••

ئەگەر بەتباو گورگەکە لە گورگ بچوبایەو ساغ‌و سەلامەت بوایا زەلامەکە ئەوەندە دەربەست نە ئەبوو ، بەڵام ئەوەی زۆری لا

گران بوو که بێتە خوارکی ئەم گیانلەبەرە عاجباتیو پەرپووتو نەخۆشە کە هیچی بۆ نەماوە بمرێ •• دیسانەوە وای لێ هات عەقڵو هۆشی لە سەردا نەمێنێو بەرەو جیهانی خەیاڵو لێکدانەوە بگەرێتەوە •••

جارێکیان کە خەبەری بووەوە لە پەنا گوێیەوە هەستی بە وززەیەکی کرد ، گورگەکە ترساو گەڕایەوە دواوە ، ئەمیش بواریەوە ، پیاوەکە ترسی نەبوو ، چۆنکە لە فەرهەنگەکەیدا هیچ جۆرە مانایەك بۆ وشەی ترس نەمابوو ، بیری تەنیا لای ئەو پاپۆرە بوو کە نزیکەی چوار میل لێ دوورە •• ئێستاکە ئەتوانێ بە چاو ببینێ •• فەنەرو بەلەمە بچکۆلەکە بە چاکی دیارن ، بەڵام ئاخ بێ ناکرێ ئەم ماوەیە ببڕێت !•• ئەمەی چاك ئەزانیو ئەشیزانی کە لە دوای ئەم هەموو رەنجو هەوڵو تەقەلاو کوێرەوەرییە نابێ بمرێت • ئەیەوێ بەسەر تەنگو چەڵەمەو گیروگرفتدا سەر کەوێ ••

چاوی نووقاندو وەك شەرێتێکی سینەما رووداوەکانی پێشووی هێنایە بەر چاو •• ئێستەش کەوا لە کۆتایی رێگاکە نزیك بوەتەوە تۆ بڵێی دان بە تەسلیم بوون دابنێ ؟•• چۆن ئەبێ هەست بە لاوازی بکاتو سەعاتی رزگار بوونی زۆر نزیکە ؟!

بێ ئەوەی هیچ جۆڵەیەك بهێنێ لەسەر پشت راکشا ، لە ناکاو گوێ لە هەناسەی گۆرگە نەخۆشەکە بوو وردە وردە لێ نزیك ئەبێتەوە ••

له نیوان ئه‌مو گۆرگه‌که‌دا ته‌نیا هه‌نگاوێك بوو ، که‌چی باکی نه‌بوو ، هاته په‌نا گۆی هه‌ستی به زمانه تیژه‌که‌ی کرد رووه‌تــی ئه‌لسێته‌وه •• ویستی به‌ده‌ست ئه‌و زمانه بگرێ‌و له ره‌گ‌و ریشه‌وه ده‌ری بهێنێ به‌ڵام جگه له بۆشایی هیچی به‌ده‌سته‌وه نه‌هات •• زانی که ئه‌وه‌ی هێزی پێ بوترێ تیادا نه‌ماوه‌و هیچی پێ ناکرێ‌و بـۆ هیچ جۆره کارێك ده‌ست نادات ••

خۆڕاگرتن‌و سه‌بووری گۆرگه‌که زۆر سه‌یر بوو و له‌ویش زیاتر سه‌بووری پیاوه‌که بوو ، چۆنکه تا نیوه‌ڕۆ بهم حاڵه‌تەو به‌ پێ

زیاتر سه‌بووری پیاوه‌که بوو ، چۆنکه تا نیوه‌ڕۆ بهم حاڵه‌تەو به‌ پێ

ئه‌وه‌ی جووڵه‌یه‌کی لێ بێ مایه‌وه‌و چاوه‌ڕوانی ئه‌و هه‌له بوو کـه درنده‌که تیادا هێرشی بباته سه‌رو کۆتایی پێ بهێنێ ••

په‌شێوو لاوازو بێ ئاگا بوو و له ده‌ریاکه بـه‌ولاوه هیچی‌که نه‌ئه‌دی ، ئه‌و ده‌ریایه‌ی که به‌سه‌ر جه‌سته‌ی‌دا شه‌پۆلی ئه‌دایه‌وه‌و جگه له‌و زمانه تیژه نه‌خۆشه که جار جارێ ختووکه‌ی رووه‌تـه شکاوه‌که‌ی ئه‌کرد ••

ئاگای له چرپه‌ی هه‌ناسه‌کانی گورگه‌که نه‌ما •• ئنجا له‌ناکاو که به ئاگا بووه‌وه بینی ئه‌و زمانی له رووه‌تی‌یه‌وه گه‌یشتووه‌ته ده‌ستی‌و بیری له‌وه کردوه که گیان‌له‌به‌ره‌که نیـازی ئه‌وه‌یـه هه‌رچی هێزی تیا ماوه‌ته‌وه کۆی‌کاته‌وه‌و په‌لاماری بدات‌و دان لـه گۆشته‌که‌ی گیرکات‌و ئه‌و خواردنه‌ی ده‌ست که‌وێت که ماوه‌یه‌کی دوورو درێژه لێ بێ به‌ش بووه ••

Scanned with CamScanner

ئەم هەراو هۆریایە ماوەیەکی زۆر کەمی خایاندو پاشان کابرا یا ئەڵلای لێ کردو بەو هێزە لاوازەی هێرشی بردە سەر ، گورگی بەستەزمان ناچار بوو تەسلیم بێ‌و کابرا بینی چۆن دانەکانی لە ملی گیانلەبەرەکەدا گیر ببوون .. پاش نیو سەعات هەستی کرد کە دەمی لە تووکی گورگەکەدا پڕ بوەتەوەو شتێکی بۆن پیس لە قورگی‌دا ئەچێتە خوارێ ..

ئیتر گەڕایەوە دواوەو لە هۆشی خۆی چوو ، پاشان بە ئاگا بووەوە ..

ئەو پاپۆرەی کە (بیدفورد)ی پێ ئەوترا ، خەریکی ئەوە بوو کۆمەڵێکی لە پیاوە زانیارەکان بگوێزێتەوە .. هەندێ لە تاقمی پاپۆرەکە چاویان بە شتێکی سەیر کەوت لە سەر کەناری دەریاکە کەوتووە ، ئەم شتە سەیرە بەرەو ناو ئاوەکە گامۆڵە ئەکات .. پیاوەکان نەیانتوانی حەقیقەتی ئەمە بزانن ، بەڵام لەبەر ئەوەی لە پیاوە زانستەکان بوون بەلەمەکەیان خستەکارو بەرەو کەناری دەریا کەوتنە رێ .. زۆریان لا سەیر بوو .. شتێکیان بینی لە ئادەمیزاد ئەچێ‌و لە نیوان مردن‌و ژیانە ..

لە پاش تێپەربوونی سێ حەفتە بە سەر ئەم رووداوەدا ، زەلامەکە لە سەر کورسی‌یەکی خۆش لە سەر پشتی پاپۆرەکەدا دانیشتبوو چیرۆکە ترازیدیاییەکەی خۆی ئەگێڕایەوە .. فرمێسک بە سەر رووومەتی‌دا ئەهاتە خوارێ .. باسی بەسەرهاتەکانی بۆ ئەکردن‌و پێیانی ووت ناوی کی‌یەو چیرۆکەکەی چۆنە ..

پاش چەند رۆژێك توانی لە سەر سفرەی نانخواردنـدا هاوبەشی خەڵکەکەدا بکات .. تەماشایانی ئەکرد کە چۆن ئادەمیزاد ئەتوانێ ئەم خواردنەی بە ئاسانی وەدەست بهێنێ ..

رقی هەڵئەستاو تورە ئەبوو کە ئەیانبینی زۆر ئەخۆنو بیر لە پاشە رۆژ ناکەنەوە ، هەمیشە بیری لەوە ئەکردەوە کە خواردنەکە کەم نەبێو لە چیشت لێنەرو نۆکەرو بەرێوەبەری زەخیرەو تاقەمی پاپۆرەکە دەربارەی ئەم مەسەلەیە پرسیاری ئەکرد ... هەر یەکێك لەوانە هەوڵی ئەدا دڵنیای بکات کەچی بڕوای نەئەکرد .. ئەچووە لای کەشتیوانەکانو پسکتو نانی سواڵ ئەکرد .. لەتە پسکیتو نانەکانی لە ناو باخەڵیدا ئەیشاردەوە وەك گەنجینەیەکی بە نرخ ..

پیاوەکان بەگشتی چاویان لێ بوو و رێگەی ئەم کردەوانەیان لێ نەئەگرتن .. کە نوێنو جلەکانیان ئەپشکنی لەتکە نانو پسکیتو شتی تری خواردەمەنییان تیادا ئەدۆزییەوە .. زەلامەکە ئەو شتانەی بۆ پاشە رۆژ هەڵئەگرت .

کابرا هەرچەندە ئەم هەموو کارەساتەی بینی کەچی عەقڵی هەر وەك خۆی مابووەوە .. پیاوە زاناکان لایان وابوو هەر کە بگاتە ووشکایەتی لەم نەخۆشییە رزگاری ئەبێ .. ئەوەش راست دەرچوو چۆنکە بە گەیشتنی پاپۆرەکە بۆ کەنداڵی (سان فەرەنسیسکو) زەلامەکە وەك پیاوەکەی جارانی لێهات .

Scanned with CamScanner

ئاگرکردنەوە

Scanned with CamScanner

رۆژەکە هەتا بڵی ساردو تاریك بـوو ، پیـاوەکە لە ڕێـــگە سەرەکی‌یەکەوە ڕۆی کردە جیاکە بەنیازی ئەوەی لەوێوە ڕێـگە سەختەکە بگرێتە بەد بە مەبەستی کۆکردنەوەی هەندێ کوتەڵـــە دارو هێزم ..

بـۆ ئـەوەی کەمـێ بحەسێتـەوە تۆزێ دانیشـت ، سەیری سەعاتەکەی کرد بینی سەعات نۆی پێش نیوەڕۆیە ، هەرچەنــدە کە ئاسمان سافو بێگەرد بوو کەچی پێی نەئـەکرا هیـچ جـۆرە نیشانەیەك بۆ هەتاو بـەدی بـکات .. رۆژەکـە بەهۆی ئەو شـتە تاریـــکەی کە گـەمارووی جیهانـی دابـوو زۆر تاریـك‌و رەش هەڵـگەڕابوو . .

کابرا ئەوەندە رۆژی ئاوهای بە چاوی خۆی دیبوو ئیتر ئـەم مەسەلەیە لەلای شتێکی سرۆشتی بوو .. بۆیە هیچ باکی نەبوو و ئەوەشی ئەزانی کە ئەبێ چەند رۆژێك تێپەڕی هەتا ئاسکۆڵە جوان لە لانەکەیدا بێتەدەری‌و دونیا گەرم‌و خۆش بێتەوە .. بۆ دواوە ئاورێکی دایەوە ، رووباری (ئەلیۆکون) بینی کە بە بەرزایـــی مەترێك شەختە بەسەریا دانیشتووەو لەسەر ئەم سەهۆڵەش بـــــە بەرزایی مەترێکی‌تر بەفر بووەتە میوان ..

Scanned with CamScanner

هەرچی چاوت پێ بکەوتبا سپیو بریقەدار بوو ، تەنیا هێڵێکی ڕەش نەبێ کە هەتا دوورگە دوورەکەش بگرە لە لایەن باشوورەوە ناوچەکەی بەگشتی گەمارۆو دابوو و تا لەبەر چاودا ون ئەبێ •

ئەو هێڵە ڕەشە بریتییە لەو ڕێگە سەرەکییە کە بۆ دەربەندی (شلیکۆت) ئەچێو نزیکەی پێنج سەد میل درێژە ••

بەڵام ئەمانە بەگشتی : ڕێگە دوورو عاجباتییەو دەرنەچوونی خۆرو سەرمای توندو تیژو مەسەلەی تەنیایی هیچ کارێکیان تێ نەکردبوو نەك لەبەر ئەوەی بەم سەفەرە سەختانە ڕاهاتووە ، چۆنکە ماوەیەکی زۆر نییە هاتووەتە ئەم ناوچەیەو ئەمەش یەکەم سەفەرە کە لە وەرزی زستاندا ئەیکات •

نەگبەتی ئەم زەلامە لەوەدایە دووربین نییە •• ڕاستە زۆر بەهێزو ئازاو شارەزای گیروگرفتەکانی ژیانە بەگشتی ، بەڵام ئەمە شتێکی ترە ••

پەنجا دەرەجەی ژێر سفر سەهۆڵبەندان ئەگەیێنێ کە شتێکی ئاسان نییەو مانای شەختەو تۆف ئەبەخشێ کە بەهیچ شێوەیەك تەحەموول ناکرێ ••

تەنانەت بە بیرکردنێکی کەم لەم بارۆدۆخەدا وای لێهات هەست بە ئەژنۆ تەزینێك بکات ، کەچی بیری لەوە نەکردەوە کە ئەمیش ئادەمیزادێکەو لەبەددەم سەرمادا هێزو قووەتێکی تایبەتیی

Scanned with CamScanner

هەیەو ئەوەی بیەوێ لەمە زیاتر بڕوات ئەبێ چاوەڕوانی مردن بکات ..

کە پلەی گەرمایی بگاتە پانزەی ژێر سفر مرۆڤ ناچار ئەبێ جلو بەرگی تایبەتی لەبەر بکاتو ئاگای لە خۆی بێ ، کەچێ ئەم زەلامە لە پللەی پەنجادا ئەوەی کردووە کە دەبێ لە پللەی پانزەدا بکرێ ..

تۆزێ حەسایەوە بەڵام خێرا هەستایە پێوەو ویستی بکەوێتە ڕێی ، کاتی تفی کرد گوێ لە دەنگێکی سەیر بوو ، ترس گرتی ، دووبارەی کردەوە دیسانەوە گوێی لە هەمان دەنگ بوو ئەمجارە پێش ئەوەی تفەکەی بگاتە سەر ئەرز ..

ئەم زەلامە چاك ئەیزانی کە تف لە پلەی پەنجای ژێر سفردا ئەیبەستێتەوەو دەنگێکی ئەوها دەردەکات ، بەڵام گەر
هاتو پێش ئەوەی بگاتە سەر ئەرزو لە هەوادا ببەستێتەوەو ببێتە
هاتو پێش ئەوەی بگاتە سەر ئەرزو لە هەوادا ببەستێتەوەو ببێتە
سەهۆڵ مانای ئەوەیە مەسەلەکە لە پەنجا تێپەڕ بووە .

ئەمەی لەلا زۆر گرنگ بوو ، چۆنکە بۆ خۆی بەرەو (هندرسون کریك) ئەچێ بەو مەبەستەی بە هاوڕێیەکانی بگا کە لە پێش ئەمدا بەو شوێنە گەیشتوون .. کابرا کە ئەم ڕێکای گرتووەتە بەر نیازی ئەوەیە ئەو شارەزاییە پەیدا بکات بۆ

ئەوەی بزانێ ئایا پێ ئەکرێ لە وەرزی بەهاردا بگەڕێتەوەو هەندێ هێززم ببات ..

پاش ئەوەی تاریکی‌دا دێ بە ماوەیەك ، واتە لە سەعات شەشی ئێوارەدا ئەبێ بگاتە ئوردوگاکە ، هاورێیەکانی‌و ئاگرە بڵێسەدارەکەو خواردنی گەرم چاوەڕێ ئەکەن ، ئیستاکە خواردنی پێیەو خواردنەکەش خراوەتە ناو دەسەسرێکەوەو لە ژێر پاڵتۆوەکەی‌دا قایم کراوە ، پسکتی بەکەرە چەورکراو گۆشتێکی یەکجار زۆر ..

بە بێ ئەوەی چاوی لە هیچ شوێنەوارێك بێ خۆی کرد بەناو دارە (تەنوبەکانە)دا ، هیچی بەدی نەکرد نە شوێن پێ ئادەمیزادێك‌و نە شوێنە واری عەرەبانەیەك لەو عەرەبانانەی کە بە سەر سەهۆڵ‌و شەختەدا ئەڕۆن .. ئەمە هیچ کارێکی لێ نەکرد ، چۆنکە ئەوەی راست بێ لەوە دڵنیا بوو کە بە هۆی ئەو خواردنەی کە پێیەتێ لە بەستنەوە رزگاری ئەبێ ، بەڵام ئەوەی کارێ تێ‌کردبوو ئەم سەرمایە بەلەعنەتەیەو بەتایبەتی کاتێ کە دەستی بۆ لووتەو رووومەتی بردو هەستی بەوە کرد کە وەك بەردیان لێهاتووە ..

دوا بەدوای زەلامەکە گەماڵێك ئەرۆیشت ، گەماڵەکە وەك گۆرگ وابووو سەرماش بێ تاقەتی کردبوو ، چۆنکە بەپێ سروشتی تایبەتی خۆی چاك ئەیزانی کە ئەم کاتە کاتی سەفەر کردن نی‌یەو بەڵام عەقڵی ئادەمیزادەکە توانای ئەوەی نەبوو لەو شتە

Scanned with CamScanner

بکاتو ئاگاداری بکات •• سەرماکە تا بڵی توندو تیژ بوو ، گەماڵەکەش هەرچەندە بە پلەی گەرماو سەرما شارەزا نی‌یە بەلأم سرۆشتە تایبەتی‌یەکەی وای تێگەیاندبوو کە پێویستە ئەم زەلامە خێرا بڕوات بۆ ئەوەی زوو بە زوو بگاتە ئوردوگاکە ، یاخود هیچ نەبێ بیر لە ئاگرکردنێك بکاتەوە ، یاخود پەنا بەرێتە بەر ئەشکەوتێك بۆ ئەوەی لە بەفرو زریاندا بیانپارێزێ ••

پیاوەکەو سەگەکەی کاتی هەناسەیان ئەدا شتێکی وەك لۆکەی شیکراو لەدەمیان دەهاتە خوارێو تووکی گەماڵەکەش لە سەر سمێڵو ریشی کابرا هەڵئەواسرایەوە •

کابرا کە توتنەکەی بەدان ئەجوا هەستی بە شەختەکە ئەکرد چەناکەکانی ساردوسر ئەکاتو ئەیتەزێنێو لەکار ئەیانخات • • ریشە سوورەکەی وەك تابلۆیەکی شووشەی لێهاتبوو •• گەر بێتو بکەوێتە سەر ئەرز وردو خاش ئەبێتەوە •• کەچی هیچ باکی نەبووو بێ‌باکانە توتنەکەی ئەجواو تامو لەززەتی ئەم جوانە ئازاری شەختەکەی لە بیر ئەبردەوە •

ویستی هەندێ کوتەڵەدار کۆبکاتەوە •• دەستی بە گەڕان کرد ، ئەیویست ئاگرێك بکاتەوە •• سەیری سەعاتەکەی کرد کات سەعات دە بوو •• لە ماوەی یەك سەعاتدا تەنیا میلێك بە رویشتن ئەبڕی •• کە برسی‌یی بوو بە نیازی نان خواردن کەمێ دانیشت •• گەماڵەکەش ئەم جۆرە حەسانەوەیانەش پێ خۆش بوو ، رێگەکە

هیچ جۆرە شوێنەوارێکی تیادا بەدی نەئەکرا ، ئەمەش ئەوە ئەگەیێنێ کە زیاتر لە مانگێك تێپەڕیوەو کەس بێرەدا هاتو چۆی نەکردووە .. کابرا قەت بیری لای ئەم جۆرە خەیاڵانە نەبوو ، تەنیا ئەوەی لا گرنگ بوو نانەکە بخواتو لە سەعات شەشی ئێوارەدا بە هاورێیەکانی بگات ..

پیاوەکە تاكو تەنیا بوو کەسێکی نەبوو دەمەتەقەیەکی لە کەڵدا بکات ، گەر بهاتباو کەسێکی تری لە گەڵدا ببوایا ئایا پێیان ئەکرا دەم بکەنەوە ؟ ئیستاکەش دەمی بە بەفر گەماروو دراوەو بە تووتن جایین خۆی خلافاندووە ..

لەناکاو هەستی بە سەرمایی‌یەکی وەها کرد کە بە درێژای ژیانیدا هەستی پێ نەکردووە .. هەستاو دەستی بە رۆیشتن کردو پەیتا پەیتا هەوڵی ئەدا بەفرەکەی سەر دەمو چاوی بسڕێتەوە ، ئەمەی ئەکرد بە بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ ، جارێ بە دەستی راستو جارێ بە دەستی چەپی‌و کە تۆزێ بوەستابا بەفرەکە دیسانەوە خەرمانەی ئەداو ئەمیش وای لێ ئەهات هەست بە بێ لووتی بکات .

ئەبوایە وەك ئەوانەی کە ڕۆ بە رۆی حاڵەتێکی ئەوها ئەبن بکردباو شتێکی بپێچایە دەمو چاوی ، کەچێ ئەمەی لە بیردا نەبوو .. بۆیە هەستی بە پەشیمانی‌کرد .. ئیتر قەیدی نی‌یە .. خەفەتی نە خوارد .. ئنجا چی ؟ دەمو چاوێکی بەستراوە چ

Scanned with CamScanner

زیانێکی هەیە ؟ نەختێ هەست بە ئازارکردنو پاشان نامێنێ ••

سەرڕای ئەمەش هەستێ بە نەوعە ترسێکی کرد ، سرۆشتێکی سامناك ، رووبارێکی بەستوو ، هەتا ئەرزەکەش بگرە بووەتە مایەی ترس • بۆ چەند جارێ قاچی خلیسکاو بەربووەوە ، ئەیزانی رووبارەکان لەم جۆرە هەرێمانەدا وەك سەهۆلیان لێدێت ، ئەشیزانی کە ئادەمیزاد بە سەر ئەم جۆرە رووبارانەدا بڕوات دوور نی‌یە تووشی ئەو شوێنانە بێ کە سەهۆلەکەی تەنکەو لە ژێر قاچەدا ئەشکێو ئەبێتە هۆی فەوتاندنی ئادەمیزاد •• ئەم شوێنانە وەك داو وانەو چالاکترین ئادەمیزاد ئەکەن بە نێچیر •• هەندێ جار قووڵایی ئاوەکە نزیکەی مەترێك ئەبێ ، کە سەهۆڵەکە ئەشکێت بەفرەکەی ژێری وەدەر ئەکەوێو قاچی ئادەمیزاد تیادا نوقم ئەبێو ئەگاتە ئاوەکەو تووشی مەترسی ئەبێ ••

راچێلکا چۆنکە لە ژێر پێیەوە گوێ لە دەنگێك بوو لە هەورە تریشقە ئەچوو ، ئەوەشی بینی کە چۆن سەهۆلەکە ئەشکێتو قاچی تەڕ ئەبێ •• ناچار بوو بیر لە ئاگرکردنەوەیەك بکاتەوە بۆ ئەوەی قاچی گەرم کات وپیلاوو گۆرەوی یەکانی وشك کاتەوە ، هەستایە سەر پێو دیقەتی لە شوێنەکەداو بەفرەکەی سەر دەمو چاوی سڕی‌یەوە ، کە زانی رێگاکە مەترسی‌ی ئەوهای تێدا نی‌یە هەندێ تووتنی خستە دەمی‌و دەستی بە رویشتن کرد ••

لە پاش تێپەڕ بوونی دوو سەعاتدا تووشی چەند داوێکی ئاوی

بووەوەو توانی لێیان دەرباز بێ • بە پەنجە بە گەماڵەکەی گەیاند کە لە رویشتندا پێشی بکەوێ ، مەبەستیشی ئەوە بوو رێگاکەی بۆ تاقیبکاتەوە ، کەچی گەماڵەکە بە قسەی نەکرد •• بە زۆر ناچاری کرد فەرمانەکەی بەجێبهێنێ •• بەم جۆرە توانی لە داوە ئاوی‌یەکاندا خۆی بپارێزێ •• گەماڵەکە لە کاتی رویشتندا کەوتە ناو یەکێك لەو داوانەو قاچی تەڕ بوون ، بەڵام خێرا بازی‌داو خۆی گەیاندە بەفرەکەو بە دان قەپی لێ گرت بە مەبەستی ئەوەی خۆی لە بەستنەوە رزگار کات •

سەگەکە بە پێی ئاڵۆشە حەیوانی‌یەکەیەوە ئەمەی کردو ئەگەر ئەمەی نەکردبا ئاوەکەو بەفرەکە پێکەوە ئەبوون بە شەختە•• زەلامەکە دەستکێشەکانی داکەندو دەستی بە یارمەتی‌دانی گەماڵەکەی کرد ، بەڵام ئەمە زۆرێ نەخایاندو پاش یەك دەقە دەستکێشەکانی کردەوە دەستو هەردوو دەستی لەناو باخەڵی‌دا شاردەوە •

لە سەعات دوانزەو نیوی نیوەڕۆدا گەیشتە کەنداڵی (هندرسۆن)و گەر نەوەستابا دوور نەبوو لە سەعات شەشی ئێوارەدا بگاتە هاورێ‌یەکانی وەك لە پێشدا بریاری دابوو •

رۆژەکە خۆش بوو ، بەڵام هەتاو لە هەرێمی باشووورداو لە وەرزی زستان دوور دەرئەکەوێ وەك هەرێمەکانی تری سەرەوە • قۆبچەی کراسو چاکەتەکەی کردەوەو خواردنەکەی

دەرهێنا ، ئەم مەسەلەیە لە چارەکــە دەقەیەکی زیاتر تێنەپەڕیو سەرەڕای ئەمەش هەستی بەوە کرد کە پەنجەکانی سڕ بوونەتەوە ، بۆیە خێرا خێرا دەستی لە ڕانی خشاندو لە سەر کۆمەڵە دارێـکی بە بەفر داپۆشراو دانیشت بۆ ئەوەی نانەکەی بخوات •• کوتوپڕ هەستی بەوە کرد پەنجەکانی بە شێوەیەکی ســەیر تەزیون •• پێ نەکرا پسکتەکە بە دەست بگرێ ، بۆ جارێکیتر دەستی لــە ڕانی خشاندەوەو دەستکێشەکەی کردە دەست ، ویستی نانەکەی بخوات، بەڵام ئای لەم شەختەیە کە ڕێـگەی نانخواردنی لێ گرتووە !

ئەبوایا لە پێش بیر لە نانخواردن کردن ئاگرێکی بکردایەوە بۆ ئەوەی کەمێك لــەم شەختــەیە بتوێتەوە •• لــە پەژارەیی‌و ساوایەتی‌دا دەستی بە پێکەنین کردو هەستی کرد کــە پەنجەکانی ساردو سڕ بونەتەوەو ئازارەکەیان نەماوە •• لــە خۆیەوە پرسی : نازانم پەنجەکانی‌پێم تەزی‌ون یاخود گەرمای‌یان پێ گەیشتووە •• کــە ویستی لە ناو پێڵاوەکانی‌دا بیانجوڵێنێ ئەوەی پێ نەکرا بزانێ هێزیان تیادا ماوە یاخود مردوون •• بۆیە وەك شێتو هــار راست بووەوەو غاری‌داو ئەملاو ئەولای کرد تا وای لێ‌هات هەست بــە ئازاریان بکات •• سەرماکە لە حەد بەدەرەو پیاوەکــەی خـەڵقی (سولفورکریك راستی فەرموو کاتی باسی سەرمای ئەم هەرێمــەی کرد ، بیری کەوتەوە چۆن کاڵتەی پێ کرد کاتی ئەم قسەیەی بۆ کــرد • بەراستی ئەم سەرمایە تەحەموول ناکرێ •• بۆیە وەك ئامێرێك هەمیشە لە هاتو چۆ بوو ، پاشان شخاتەکەی دەرهێنــاو

ئاگرێـکی کردەوەو نانەکەی خوارد •• بەرە بەرەش بەفرەکـەی سەر جەستەی ئەتوایەوە •

گەماڵەکە ئەم دیمەنەی پێ خۆش‌بووو بە هێمنی لە ئاگرەکەدا دوورو نزیك راوەستا نە وەك تووکەکەی بسووتێ •

کە لە نان‌خواردن بووەوە پایپەکـەی دەرهێناو دەستی بـە دوکەڵ کیشان کردو دەستکێشەکانی لـە دەست کردو سـەرو گوێچکەی‌پێچایەوەو بۆ رویشتن خۆی ئامادە کرد • سەگەکە حەزی نەئەکرد لە ئاگرەکە دووربکەنەوە ، کە دەرۆی بەرێوە ئاوڕی لـە ئاگرەکە ئەدایەوە وەك ئەوەی بە زەلامەکە بڵێ : باشتر ئەوەیە بۆ لای ئاگرەکە بکەڕیتەوە •• سەکە تێگەیشت کە ئەم زەلامە شێتو هارە لە مەسەلەی سەرماو گەرما تێناگات • هەروەها باو باپیرەکانیشی نەیانئەزانی شەختە چۆنەو چی‌یە ، ئەو شەختەو تۆفە کـە پللەی گەرمایی ئەگەینێتە سەدو حەوت دەرەجەی ژێر سفر ، کەچی خۆی بەوە ئەزانێو باو باپیرانیشی هەروەها ئەزانن‌و باشیش ئەزانێ کـە ئادەمیزاد لەم حالەتەدا پێویستە نەیێتە دەرەوەو لە ناو ژورەوە بێو تا دونیا خۆش ئەبێ خۆی بپارێزێ ••

ئەوەی پێ بوترێ خۆشەویستی لە نیوان پیاوەکەو سەگەکەی‌دا نەمابوو ، گەماڵەکە چـاوی تەنیا لـە قەمچی پیاوەکـە بوو کـە تیربارانی لەشی پێ ئەکات ، بەم قەمچی‌یە ناچاری ئەکرد لە رویشتن نەوەستێ ، بۆیە نەیەویست ئەو مەسەلەیەی تێبگەینێ ، باکی ئەوەی

Scanned with CamScanner

نەبوو پیاوەکە سەلامەت بێ یان نە، •• مەسەلە تەنیا گەڕانەوە بوو بۆ لای ئاگرەکە چۆنکە بەرژەوەندی خۆیی تیدایەتی ، بەڵام کە پیاوەکە قەمچی‌یەکەی بەرز ئەکردەوە ناچار ئەبوو دوای بکەوێ •• زەلامەکە هەندێ تووتنی دەرهێناو بۆ ماوەی نیو سەعات بەسەر رووبارە بەستووەکەدا رۆیی بەفر گەماررووی چەناکەو لووتی دابوو ، داوی ئاوی لەوێدا نەبوو کەچی کوتوپڕ کەوتە ناو یەکیکیانو تا ئەژنۆ نوقم بوو • تووڕەیی دایگرتو جوێنی بە بەختە رەشەکەیدا ، چۆنکە ئەمە وای لێ کرد ماوەی سەعاتێك دواکەویتو ئەبێ ئاگرێك بکاتەوەو پێلاو قاچەکانی وشك کاتەوە •• هەندێ دارە وشکی کۆکردەوەو ئاگرێکی خۆش کردو خێرا خێرا هێزم چخچیلەی دەرخوارد ئەدا بۆ ئەوەی بە داگیرساوی بمێنێتەوە ، چۆنکە خامووش بوونی ئاگرەکە لەم سەهۆڵبەندانەدا مەترسی‌یەکی گەورەیە •• کابرا گەر تووشی ئەو داوە نەبووبایەو قاچی تەڕ نەبوایا پێ ئەکرا نزیکەی نیو میلێك بە غاردانو ڕاکردن ببڕێو بەم جۆرە دەمارەکانی بە سووڕانەوەی خوێن گەرم ئەبوونەوە ، ئەمەی بە گشتی لەو بیاوەی کە پار لە (سولفوور کریك)وە هاتبووەوە ئەیزانی ••

هەردوو پێی بە تەواوەتی سڕ ببوونەوەو هەست بە بوونیان نەدەکرد ، بۆ ئەوەی ئاگرێك بکاتەوە ناچار بوو دەستکێشەکەی دانێ ، بە مە پەنجەکانی تەزینو لەکار کەوتن ، کە بەڕیوە دەرویشت خوێن بە ئاسانیو ئاسایی بە ناو دەمارەکانی لەشیدا

ئەگـــەڕا ، بەڵام کە ڕاوەستا هاتوچوکردنی خوێن کز بووەوە ، لەوە ئەچوو ئەمیش خەریکی ئەوە بێ خۆی بپارێزێ ، خوێنەکەش زیندو بوو وەك گەماڵەکە ، هەردوکیان ویستیان خۆیان بپـارێزن ، زەلامەکە پێ ئەکرا لە سەعاتێکدا چوار میل ببڕێ بۆیە خوێن بـــە ئاسانی ئەگەیشتە پێستی ، بەڵام ئێستاکە خوێنەکەی لە شوێنێـکی زۆر قووڵدا خۆی شاردووەتەوەو بەم جـــۆرە دەستو پێیەکانی هەستیان بە نەمـــانو فەوتانی خوێنەکەیان کردووەو قاچـــی سڕ بوەتەوەو پەنجەکانی دەستی چۆنکە دەستکێشەکەی داکەند ئەمانیش بەستویانەتەوەو هێچیان بۆ نەمـاوە وەك چلورەیان لێبێت ، لودتو زوومەتیشی وەك پارچە دارێـکی وشكهەڵاتویان لێ هاتووە •

کابرا هەتا ئەم کاتەش لە ژیاندایەو سەلامەتە ، ئەمەش لـەبەر ئەوەیە کە ئاگرەکە کرایەوەو ئەمیش بە پێی توانای خۆی هێزەو چخچیلەی دەرخوارد ئەدات،پێڵاوەکانی داکەندو قاچی گەرم کردەوەو بەفرە کۆکراوە کەی سەر قاچی سڕی‌یەوە •• بەم جـــۆرە توانی لـە مردن رزگـــاری ببێ •• ئامۆژگاری‌یەکـــانی زەلامـــەکەی (سولفورکریك)ی هاتەوە بیرو پێکەنی •• ئەوەشی هاتەوە بیرە کـە پێی وت : پیاو کە پلەی گەرمایی لە پەنجای ژێر سفر کەمتر بوو نابێ بە تەنیـا سەفەر بـکات ئێستاکە بێکەسو تەنیایەو بەشێوەیەکی سەیرو عاجباتی لە مردن رزگاری بووە •• پیاو لەم حاڵەتانەدا ئەبێ خۆی تێکنەداتو نەژلژێو بە وردی بیر بکاتەوە • هەموو کـەسێك ئەتوانێ بە تەنیا سەفەر بـکاتو پیـــاوە کۆنەکانیش هەمۆویان وەك

پیاوەکەی (سولفور کریك) بوونەو لە ژنە زۆر ترسنوکەکان ئەچن •

کاتی بیری لەم شتانە ئەکردەوە تووشی سەر سوورمانێك بوو ، چۆن بەم کوتو پڕی‌یە روومەتو لووتی بەستیانەوەو چۆن پەنجەکانی پێ‌یان نەئەکرا دارە وشکەکان لە زەوی‌یەوە هەڵبگرن‌و ئەگەریش پێ‌یان کراوە خۆ ئەم بە هیچ جۆرێك هەستی پێ‌یان نەکردووە •• ئارادەیەك ناچار بوەوە بۆیان بڕوانێ‌و بزانێ ئایا توانای شت هەڵگرتنیان هەیە یا نەء ••

ئاگرەکە خۆشەو نەکوژاوەتەوەو ئەمیش بە هۆیەوە ورەی لە بەرزیدایە ••

پێلاوە بەستووەکانی کردەوەو گورەوی‌یە ئەڵمانی‌یە ئەستوورەکانی وەك پارچە ئاسنێکیان لێ هاتبوو ، بگرە هەتا قیتانەکانیش وەك بەتی پۆلایین وابوون ••

ویستی بە پەنجە بیانکاتەوە کەچی پێ نەکرا ، چەقۆیەك دەرهێنا •• پێش ئەوەی قیتانەکان ببڕێت ئەرز قڵیشایەوەو نەگەبەتی‌یەك ڕۆی دا :

پیاوەکە بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ تووشی هەڵەیەکی گەورە بووبوو ، چۆنکە نە ئەبوایە لە سێبەرو سایەی داری (تەنوب)دا ئاگر بکرێتەوە وەکو ئەم کردی •• ئەبوایە لە شوێنێکی چۆڵدا ئاگر بکاتەوە ، کەچی ئا لێرەدا بەزمەکەی نایەوەو مەبەستی ئەوە بوو بە ئاسانی چڵەکانی ببڕێت‌و دەرخواردی ئاگرەکەیان بدات،

Scanned with CamScanner

ئەوەی لە بیر نەبوو کە ئەم چڵانە هەر یەکە باریکی بەفری بەسەریەوەیەو بووتە چلورە ، کە چڵەکانی ئەبڕی دارەکە ئەجوڵایەوەو ئەبوو بە سەهۆڵ باران بە سەر ئاگرەکەوە .. لە ناکاو سەهۆڵەکە بەگشتی روخاو وەك تافگەیەکی گەورەو بەهێز هاتە سەر ئاگرەکەو کوژاندییەوە ..

رووداوەکە لە حیساباتی ئەم زەلایە بەدەر بوو ، قەت ئەوەی بە خەیاڵدا نەهاتبوو ، بۆیە وەك شێتو سەرسامی لێهاتو ئەتوت گوێ بۆ بریاری هەڵواسینی ئەگرێ .. بیری لەوە ئەکردەوە ئەم ئاگرە پێش ئەم کاتەدا چۆن بڵێسەیەکی هەبوو .. دیسانەوە خەیاڵی بۆ ئەو زەلامە کەوتە رێ کە لە(سولفورکریك)دا چاوی پێکەوت ، چۆنکە ئەگەر ئێستاکە هاورێیەکی لە گەڵدا ببوایە بێگومان بۆ داگیرساندنی ئاگرەکە یارمەتی ئەدا .. ئێستاکە ئەبێ هەوڵەکەی دووبارە بکاتەوە بەمەرجی خۆی تووشی غەڵەت نەکاتو ئەگەر بێتو سەرکەوێ ناچار ئەبێ پەنجەیەك لە پەنجەکانی پێیدا بدۆڕێنێ چۆنکە ئێستاکە پەنجەکانی بەگشتی وەك چلورەیان لێهاتووەو کاتێکی زۆری دەوێ تا ئاگرەکە بکرێتەوە . ئەبێ ئەم جارە لە سایەی دارەکەدا ئاگرەکە خۆش نەکات .. ئیتر بە ناچاری لێرەو لەوێ دارە وشکی کۆکردەوە ، بەڵام ئای لە پەنجەکانی کە توانای ئەوەیان نییە ئەو دارانە هەلبگرن !

گەماڵەکە کپو مات ببوو سەیری کابرای ئەکرد . . زۆر نائومێد بوو .. پیاوەکە حەسادەتی پێ برد ، چۆنکە بەهۆی ئەم جلە

سرۆشتی‌یەوە هەست بەم سەرمایە ناکات •• کە لە هێزم کۆکردنەوە بووەوە دەستی خستە گیرفان بۆ ئەوەی شخاتەکە دەربهێنێ ، گوێ لە خشەخشی بوو بەڵام توانای نەبوو هەست بە بوونی بکات ، پەنجەکانی تەزیبوون‌و هەستیان تیادا نەمابوو •• چاك ئەیزانی کە لە گیرفانی‌یەتی‌و خشەخش ئەکات ، بەڵام کە ئەیویست بیگرێ پێ نەئەکرا •• کە بیریشی لە قاچەکانی ئەکرد کە هیچیان بۆ نەماوە وەك سەهۆڵیان لێ‌بیت شێت‌و هار ئەبوو ••

دەستکێشەکەی بەهۆی دانەکانی‌یەوە لە دەست داکەندو خێرا خێرا وەك ئەوەی مەشق بکات دەست‌و بازۆی رادەوەشاند بەو مەبەستەی خۆین لە ناو دەمارەکانی لەشی‌دا حەرەکەت بکات •• بەم جۆرە هەستی بە جۆرە ئازارێکی کرد لە پەنجەکانی‌دا ، دەستی خستە گیرفانی‌و شخاتەکەی دەرهێنا •• یەکسەر پەنجەکانی بەستیانەوە •• کاتی ویستی دەنکە شخاتەیەکی دەربهێنێ شخاتەکەی لێ بەربووەوەو کەوتە سەر ئەرز ، ویستی هەڵیگرێ پێ نەکرا

چۆنکە پەنجە مردووەکانی هێزیان تیادا نەمابوو •• پەنجە ولووت روومەت‌و قاچی بەگشتی سڕبونەوە کەچی ئەوەی لا مەبەست نەبووو تەنیا مەبەستی ئەوە بوو شخاتەکە هەڵبگرێ ، بۆ چەند جارێك تەقەلای کرد تا لە دوایی‌دا توانی بە ئەنجام بگات‌و لە دەمی نزیکی کردەوە ، کردیە وەو دەنکێکی دەرهێنا ، دەنکە شخاتەکە لێ بەربووەوە ، توانی بە دان هەڵیگرێ •• خستی‌یە سەر

Scanned with CamScanner

ڕانیو دایگریساند ، بەڵام لە ناکاو کۆکاو دەنکەکە دیسان بەربووە سەر ئەرزو کوزایەوە ..

پیاوەکەی (سولفور کریك) ڕاستی فەرموو .. چۆنکە کە بلەی گەرمایی لە پەنجا تێپەر بێ ئەبێ پیاو بە تەنیا سەفەر نەکات .

دەنکە شخاتەکان کە حەفتا دەنك بوون ، هەموویانی پێکەوە بە دەستەوە گرتو بەشخاتەکەی سوایاند ، ئیتر گڕیان تێبەر بوو ، لە هێززمەکە نزیکیانی کردەوە ، هەستی بە سووتاندنی گۆشتەکەیی کرد ، بەهۆی ئەو ئازارەو ئەو بۆنە تایبەتی‌یەوە بەمەی زانی .. لە ئەنجامدا ئاگرەکەی کردەوەو بەو پەڕی هێزو تواناى چڵو داری تێەگرت ، چۆنکە ئەیزانی کە مانو نەمانی بەم ئاگرەوە بەستراوەتەوە .. هەستی بە گەڕانی خوێنەکەی کردو لێ ئاشکرا بوو کە ئیستاکە بەناو دەرماوەکانی‌دا ئەسووڕێتەوە .. کابرا لەم خۆشی‌یە دابوو کە لەناکاو چڵە دارێکی گەورە کەوتە سەر ئاگرەکەو کوژاندیەوە .. ویستی فریای کەوێ بەڵام هیچی پێ نەکرا ، وەك شێتو هاری لێهاتو هەستایە پێوەو سەیری گەماڵەکەی کرد چۆن بۆ خۆی لە سەر سەهۆڵەکەدا بە بێ باکی چۆکی داوەو بە ئارەزووی خۆی جمو جۆڵ ئەکات ..

حاڵەتەکە وای لێکرد بیر لە شتێکی سەیرو ناخۆش بکاتەوە .. چیرۆکی ئەو زەلامەی هاتەوە یاد کە چۆن تووشی هەمان کارەسات بوو بووو چۆن توانی گیانلەبەرێکی بیکوژێو

هەردوو دەستی نوقمی ناو سکی بکاتو لە مردنو فەوتان خۆی رزگار بکات .. کەواتە ئەمیش ئەگەر بتوانێ گەماڵەکە بکوژێو هەردو دەستی نووقمی ناو سکی بکات پەنجەکانی لە سڕبوونەوە رزگاریان دەبێو ئەو ساکە ئەتوانێ ئاگرە داگیرسێنێ .

ئیتر تەماشای گەماڵە بەسەزمانەکەی کردو پێ گەیاند کە بێتە پێشەوە ، شێوەی ئەو داوایە وای لە گەماڵەکەی کرد هەست بە مەترسی بکات ، چۆنکە تا ئیستاکە گوێ لەم شێوە بانگکردنە نەبووە لەم زەلامەدا ، واتە توانی لە بنەڕەتو مەبەستی ئەم داواکردنە بگات .

هەڕەشەکەی دووبارە کردەوە بەڵام سەگەکە هەر نەهاتو بە قسەی کابرای نەکرد .. لە ئەنجامدا پیاوەکە بەو پەڕی هێزو تاوانای پەلاماریدا ، سەگەش وەك شێر نەڕاندیو لێ دوور کەوتەوە .

بۆ ئەوەی تۆزێ بحەسێتەوەو هێمن بێ لە سەر ئەرزەکەدا دانیشتو بە دان دەستکێشەکانی کردە دەست .. دوای ئەوە هەستایە سەر پێو تەماشای ئەرزەکەی کرد بەو مەبەستەی کە دڵنیا بێ لەوەی قاچەکانی تا ئێستاکە ماون یاخود نەء چۆنکە نەئەزانی قاچی ماوە یاخود مردووە .. وردە وردە هاتە سەر خۆیو دەنگەکەی جارانی بۆ گەڕایەوە گەماڵەکەش لێ ئەمین بووەوەو هاتە پێشەوە ، کەچی پیاوەکە دیسانەوە سەری لێ شێواو ویستی

Scanned with CamScanner

هەڕەشەو گوڕەشە کەی دووبارە بکاتەوە ، بەڵام بە چی ئەچێ ؛ ئەوا بە دەست‌توانای هیچی نی‌یە چۆنکە وەك بڵێی لە کاردا کەوتوون •• بۆیە باوەشی بۆ سەگەکە کردەوەو بەربووە سەر ئەرزو گیانلەبەرەکەش هەوڵی ئەدا خۆیی لێ رزگار کات••سەگە دوای ئەم هەوڵو تەقەلایە توانی لێ دوور کەوێتەوە نزیکەی چەند مەترێك •• دوور راوەستاو هەردوو گوێچەکەکانی قوت کردەوەو بۆ مەترسی خۆی ئامادە کرد ••

کابرا گەیشتە ئەو بڕوایەی کە ئیتر دەربازبوونی زەحمەتەو بەرەو نەمانو فەوتان ئەڕوات •• هەردو دەستی پەکیان کەوتووەو هەتا سگی گەماڵەکەش بگرە بێ سوودەو کەڵکی نی‌یە ، چۆنکە ئەم توانای کوشتنی سەگەکەی نی‌یە ، تەماشای هەردوو دەستی کرد بۆ ئەوەی بزانێ ئەمانە لە جێگەی خۆیاندا ماون یان نەء ••

زۆری لا سەیر بوو کە ئادەمیزاد بگاتە ئەو حاڵەتەی نەتوانێ شوێن دەستی خۆی بزانێ •• هەستایە پێوەو بۆ ماوەی پێنج دەقەقە مەشقی کردو خۆی جوڵاندەوە ، پاشان هەستی بەوە کرد کە دڵی کەوتە کارو دەستی کرد بە دابەشکردنی خوێن ، بەڵام ئەمە زۆرێ نەخایاندو خێرا هاتە سەر حاڵەتەکەی جاران • ئنجا زانی کە مردنی نزیکەو لەوە گەیی کە مەسەلەکە سڕبوونی پەنجەو نەمانی دەستو پێی نیە ، بەڵکو مەسەلەکە لەم کاتەدا مردنەو رزگار بوونی لە دەزووی جالجالۆکە باریکترە •• وەك شێت بەسەر بەفرەکە غاری ئەداو هەستی بە مەترسی‌یەکی کرد کە

بە درێژایی ژیانی‌دا بە خۆیەوە نەدیوە ••دووریش نەبوو ئەگەر بهاتباو لە سەر ئەم غاردان‌و ڕاکردنە بەردەوام ببوایا خوێن بۆ لەشی بگەڕایەوە یاخود پێ بکرابا بەو ئوردوگایە بگەیشتبا کە هاوڕێیەکانی چاوەڕێی ئەکەن • بەڵام ئای لەم شەختەیە زۆرو سەختەدا ؟! ئای لەم چەند میلەی کە من لە ئوردوگاکەدا دوور ئەخاتەوە؟بەڵام هەرچۆنێك بێ ئەبێ واز لە هەوڵدان‌و تاقیکردنەوەدا نەهێنێ •

دەستی بە ڕاکردن‌و غاردان کرد ، زۆری پێ سەیرە چۆن ئەتوانێ بە دەست‌و پێی سەهۆڵاییەوە غار بدات ، یاخود پێیەکانی چۆن ئەتوانن قورسایی لەشی هەڵبگرن ، ئەو قاچانەی کە ئازو هێزیان لە بەردا بڕاوە !

لە پاش ئەو غاردان‌و ڕاکردنە هەستی هیچی بۆ نەمابوو لە هۆش بچێ •• ڕاوەستا بۆ ئەوەی پشوویەك بدات دووبارە دەستی بە ڕاکردن کرد ، ئیتر هەر خەریکی غاردان‌و پشودانەوە بێت • • ئەمەش وای لێ کرد تۆزێ بێتە سەر خۆی‌و سنگی گەرم ببێتەوە • کە دەستی بۆ لووت‌و ڕوومەت‌و قاچی برد بینی وەك پارچە مەعدە نێکیان لێهاتووە، بۆیە هەستی بە مەترسی‌یەکی گەورە کردو واقی وڕما ، لای وابوو کە ئیتر لەشی بەگشتی ڕەق بوەتەوە ، بۆیە غاری‌داو گەماڵەکەش کەوتە دوای ••

لە ئەنجامدا بەربووە سەر ئەرز ، هەر چەندی کرد توانای

ڕاستبوونەوەی نەبوو ، هەرچی ناوی هێزو توانا بێ نەماو گەیشتە ئەو قەناعەتەی کە بێ ناکرێ ڕو بە ڕوی ئەم سەهۆڵبەندانە بوەستێو بەرەو نەمان ئەچێ •• چاوی بڕی‌یە سەگەکەی جۆن کپو ماتو هێمنەو لەسەر خۆیەتی ، بۆیە هەزار تفو لەعنەتی لێ‌کرد پاشان هاواری لێ هەڵساو هەستی بە مەترسی‌یەکی کوشندە کرد ••

بەم هاوار هاوارو قیژە قیژە تۆزێ گەڕایەوە سەر بارەکەی جارانو بریاری ئەوەی دا کە بەو پەڕی ئازایەتی بەرەو ڕوی مردن بێ ، پێویستە ئاگای لە کەرامەتی خۆی بێو ترسنۆك نەبێ •• ئێستاکە وەك شێتو دێوانەی لێهاتووە، چۆنکە کردەوەکانی بەگشتی لە کردەوەی شێت ئەچن •• وەك تەێریکی سەر بڕاوی لە خوێنا گەوزاو بە سەر بەفرەکەدا ئەسووڕایەوە لێ موحەقەق بوو کە لەشی خەریکی بەستنەوەیەو مردن چاوەڕێ یەتێ • کەواتە پێویستە بەرامبەر بە مردن ئازا بێو ڕێگەیەکی مەردانە بگرێتە بەر چۆنکە مردنی واش هەیە گەلێ لەم جۆرە مردنە گرانترو سەخترە ••

بیری ئەوەی کردەوە ، چۆن هاورێ‌یەکانی بە مردووی ئەیبینن‌و سەیری لاشەکەی ئەکەن وەك بەردی لێهاتووە ، ئنجا وای هاتە بەر چاو کە خۆی لە گەڵیاندایەو بە دوی لاشەی هاورێ‌یە ونبووەکەیان ئەگەڕێن‌و پاشان بینییان لە سەر بەفرەکەدا کەوتووە •

ئەمەشی هاتەوە خەیاڵ کە ئێستا کە لەگەڵ هاورێ‌یەکانی‌یەتی‌و بۆ لاشە ساردو سڕبووەکەی ئەڕوانێو کە بۆ شارەکەی

ئەگەڕێتەوە بە سەر هاتەکانی بەگشتی بۆ خەڵقەکە ئەگێڕێتـەوە ٠٠ پیاوە شارەزاکەی (سولفورکریك)ی کەوتەوە بیر کـە ئیستاکـە بەرامبەر بە ئاگرێکی خۆشدا دانیشتووەو پایپەکەی لە دەمی‌دایەو لەو پەڕی خۆشی دایە ٠ بۆیە ڕۆی ئەم پرسیارەی لێ ئەکا :

– ئەی کابرای زاناو شارەزا تۆ راستت فەرموو ٠٠

پاشان غەرقی خەونێکی خۆش‌و هێمن بووەوەو چاویشی لـە گەماڵەکە بوو چـۆن بۆی ئەڕوانی ٠٠ ڕۆژەکـە بەرەو کۆتایی ئەڕۆشت ، گەماڵەکەش هیچ ئاگرێـکی نەبینی‌و بە درێژای ژیانی‌دا کەسی نەبینیوە لە وەزعێکی ئەوهادا درێژ بێتەوە بێ ئەوەی ئاگرێـکی خۆشکراوی لـە نزیکی‌دا بێ ٠٠ لێ نزیك بوەوەو بـە دەوری سوڕایەوە ، زەلامەکە وەك بەردێـکی لێهاتبوو کپ‌و خـامووش‌و بێ‌دەنگ ببووەوە ٠٠ گەماڵەکە تا ئەو کاتەی ئەستێرەکانی ئاسمـان وەدەر کەوتن بە دیاری‌دا مایەوە ، مـە دوایی‌دا ناچـار بوو بەرەو ئوردوگاکە کەوتەرێ بەو ئومێـدەی تووشی کەسێك بێ هـەندێ خواردن‌و گەرمایی‌ی بداتێ ٠٠

بیدۂ نگی یہ کی سہی

Scanned with CamScanner

«کارمن» لە دوو رۆژێکی‌تر بەو لاوە ناژیت •• «ماسۆن» کە بە دڵێکی غەمگینەوە سەیری گیان‌لەبەرە بەستەزمانەکەی کردو تفی پارچە بەفرەکەی کرد ئەم قسەیەی وت ، پاشان قەپی لە قاچی سەگەکە گرت‌و دەستی بە مژینی سنەهۆڵە بەستووەکەی نیوان پەنجەکانی کرد • «ماسۆن» لە سەر قسەکەی دەوامی کردو وتی :

– من بە درێژای ژیانمدا سەگێکم نەدیوە ئەم ناوە گەورەیەی پێوە بێ •• ئەم جۆرە سەگانە زۆر خۆڕن‌و هەر کە تووشی ئاسانترین گیروگرفت بىن ئەتۆپن •• تۆ سەگت بینیوە بە ناوی کاسیار •• یان •• سیواش •• یاخود • • هاسکی ؟ نەخێر گەورەم •• بۆ شۆکۆم بڕوانە ئەوەت لێ ئاشکرا ئەبێ ••

سەگەکە قسەی بە کابرا بڕی‌و هێرشی بردە سەرو هیچی بۆ نەمابوو بە دانە تیژەکانی مللی بپەڕێنێ •• پیاوەکەش ئازایانە لێ دوور کەوتەوەو قەمچی‌یەکەی خستەکار •• ئیتر سەگەکە ناچار بوو لە سەر بەفرەکەدا خۆی درێژ بکاتەوەو دەست بە ناڵە ناڵ‌و نووزە نووز بکات ••

ماسۆن وتی :

ــ من وتم تەماشای شوکوم بکە ، من ئامادەم گرەوت لە گەڵــدا بکەم کە ئەتوانێ ماوەی حەفتەیەك یاخود کــەمتر «کارمن» قووت بدات •

(مالموت کید)یش وتی :

ــ منیش ئامادەم گرەوت لە گەڵدا بـکەم کــە ئێمە پێش تەواو بوونی سەفەرەکەمان سەر شکوم ئەخۆین •• دە باشە (رۆث) ئەتۆ دەڵی چی ؟!

ئافرەتە هیندستانی‌یەکە کە خەریکی قاوە لێنان بوو ، جــارێ تەماشای (مالموت کیــد)ی ئەکردو هەندێ جــار بۆ مێردەکەی ئەڕوانی‌و پاشان سەیری سەگەکان کرد ، بەڵام هیچ جۆرە وڵامێکی نەبوو •• ئەوە مەسەلەیەکی راست‌و راســتەقینەیەو پێویســت بــە وڵامدانەوە ناکات ، چۆنکە تا ئیستا ماوەی دوو سەد میل ماوەو ئــەو تووشووەی کە پێیانە زۆر کەمە ••

ئافرەتەکەو ئەو دوو زەلامە لە دەوری ئاگرەکەدا دانیشتبوون‌و خەریــــکی نان خــواردن بوون ، بەڵام چــۆن نان خواردنێك ! سەگەکانیش چاویان تێ بڕیبوون وەك حەسادەتیان پێ ببەن •

مالموت کید •• وتێ :

ــ لە ئەمرۆ بە دواوە رەنگە خواردنمان دەست نەکــەوێ •••

Scanned with CamScanner

ئەبێ ئاگاداری سەگەکان بین چۆنکە ڕەویشتو کردەوەیان بەرەو خرابی دەڕوات •

(ماسون) یش ئاوڕێ لە (ڕۆت) دایەوەو پێ وت :

ـ خاتۆ (روت) تۆ نابێ نائومێد بی •• بەم زووانە لەم بەزمو ڕەزمە رزگارمان ئەبێو بەو شێوەیە ئەژین کە حەزی لێ دەکەینو ئەوەی بمانەوێ وەدەستمان ئەکەوێ •

ئافرەتە هیندی یەکە چاوە سوورەکانی بە قسەی (ماسون)ی مێردی گەش ببوونەوە ، ئەم قسە خۆشانە کە یەکەم جارە ئەیانبیسیو ئەم شێوە ناسکە کە پیاو لە گەڵ ئافرەتدا بەکاری ئەهێنێ وای لێ ئەکات خۆی لەچاو گیانلەبەرەکانی تردا باشترو بەرزتر ببینێ •••

مێردەکەی بەردەوام بوو لە سەر قسەکەیو وتی :

ـ بەڵێ •• بەڵێ خاتۆ (روت) •• ئیستاکە پیاوە سپی ڕەنگەکە ئەبەینو بەرەو (هولتووتر) ئەچینو چاو دۆڵ ئەبڕین •• دوور نی یە دەیان یا بیست یاخود چل ڕۆژمان پێ بچێت تا ئەگەینە ئەو شوێنەی کە ئەتوانین وەك خەڵکی تردا تیادا بژین •

کە ئەم قسانەی بۆ ژنەکەی ئەکرد ئاورێکی لە (ما لموت کید) ی دایەوە ، کەچی (روت) دایە قاقای پێکەنین کە

Scanned with CamScanner

گوێ لە گفتوگۆیەکەی نێوان مێردەکەی‌و (ما لموت کید) دا بوو ••

بە مەبەستی کەوتنەرێ خۆیان ئامادە کردو سەگەکانیان لە عەرەبانەکاندا قایم کردەوە ، (ما لموت کید) یش هانی سەگەکانی‌دا بۆ رویشتن ، سەیر ئەوەیە کە ئەم پیاوە بەهێزو ئازایە بەزەیەکی یەکجار زۆری بە سەگەکان ئەهات‌و دژی ئەوە بوو ئازار بدرێن یاخود لێیان بدرێت‌و کە یەکێکیان تووشی مەترسی‌یەکی ببوایا فرمێسك لە چاویدا ئەهاتە خوارێ •• بە بێدەنگی دەستیان بە رویشتن‌کرد ، رێگاکە ئەوەندە سەخت‌و گران بوو رێگەی قسەکردنی لە خەڵقەکەدا بڕیبوو •• چۆنکە ئەوەی بتوانێ لەم هەریمانەدا هات‌و چۆ بە بێدەنگی بکات زۆر بەختیارە ••

سەفەر کردن لەو هەرێمانە جێگەی مەترسی‌و تەنگ‌و چەڵەمەیە •• هەنگاو بە هەنگاو مایەی مەترسی‌یەو پێ هەتا ئەژنۆ نوقمی بەفر ئەبێ‌و تەنیا هەڵەیەك دوور نی‌یە ئادەمیزاد بەرەو مردن‌و فەوتان ببات • سەرەڕای ئەمەش زریان‌و هەورەتریشقەی سامناك‌و رەشەبای وەها کە ئادەمیزاد ڕائەپێچێ •• گەر بوو بە سایقەو رەشەباکە بێدەنگ بووەوە ئیتر بێدەنگی‌یەکی سپی جیهان بەگشتی دائەپۆشێ‌و ئەمە لە هەموویان بەهێزو خراپترە ، چۆنکە وا لە ئادەمیزاد ئەکات لە دەنگی هەناسەدانی بترسێ •• لە مردن‌و خواوەندو جیهان بەگشتی بترسێت •

رۆژ لە تەواو بووندا بوو •• (ماسون) پێشەوای کاروانەکە

بوو ، گەیشتنە هەورازێك، سەگەکان نەیانتوانی سەرکەون ، ئەو یان لەبەرە بەدبەختو ماندوو برسی‌یانە هێزیان لەبەردا نەمابوو ‥ (ماسون) هەرچەندی کرد هیچی پێ نەکرا ، چۆنکە بەکێك لە سەگەکان کەوتو عەرەبانەکە وەرگێڕا ، (ماسون) قامچی‌یەکەی بەکار هێناو ئەو سەگە بەستەزمانەی تیر باران کرد •
(مالموت کید) نەڕاندی :

ـ وز بە ‥ بەسە (ماسون) ‥ بەسە ‥ ئەم سەگە وا خەریکە ئەمرێ ‥

کەچی (ماسون) وازی نەهێناو سەگەکەی ـ کە کارمن بوو ـ لە نیوان مردنو ژیاندا هێشتەوە •

(کید) ڕقی هەستاو توڕە بوو ‥ (رۆث)یش هەوڵی‌دا ئاشتیان بکاتەوە ‥ (مالموت)یش تا پێکرا دانی بە خوێدا گرتو بەسەر سەگەکاندا چەمایەوەو هیچی بۆ نەمابوو لە ڕقو توڕەیی‌دا بتەقێتەوە ‥ کاروان کەوتە ڕێ ، سەگە بریندارەکەش بە شەلە شەل کەوتە دوایان ‥ گەیشتە دارە سنەوبەرێکی گەورەو کۆن ‥ لای درەختەکە لایان‌دا ‥ (ماسون) لە سایەی درەختەکەدا دانیشتو دەستی بە بتەوکردنی قەیتانی پێلاوەکانی کرد ‥ لە ناکاودا چڵێکی گەورەی ئەم درەختە کە بەفرو میزوو گرانی کردبوون کەوتە خوارەوە ، چڵەکە کە بەربووەوە هەورەتریشقەیەکەی وەها درۆست کرد (ماسون)ی وە خەبەر

هێناو ترساندی •• ویستی ڕابکاتو خۆی دوور بخاتەوە ، بەڵام چڵەکە لەو خێراتر بووو کەوتە سەر سنگی ••

(مالموت کید) باکی ئەم ڕووداوانەی نەبوو ، خێـــرا فریای (ماسون) کەوت •• سەیریش ئەوەیە کـە (ڕۆث) باوکـــە ڕۆی نەکردو نەگریا وەك ئەو ئافرەتانەی کە تووشی کارەساتێکی ئەوها ئەبن • بۆیە قورسایی خۆی – وەك (کید) پێ وت – خستە سـەر لایەکەیتری چڵەکە بۆ ئەوەی لە سنگی مێردەکەی بەرزبێتەوەو (مالموت کید)یش تەورەکەی خستەکار بۆ بڕینی چڵەکـــە بـە بێ ئەوەی هیچ زەرەرێك بەو ئادەمیزادە بـگەیێنێ کــــە کەوتووەتە ژێرییەوە •

لە ئەنجامدا (کید) توانی ئەو گیانلەبەرە رزگار بکات کـــە لە پێش ماوەیەکدا لە ئادەمیزاد نە ئەچوو•• رزگاری کردو لـــــە سەر بەفرەکەدا درێژی کردەوە •

(ماسون) ئەینالآند ، خەفەتو غەمبـــاریش ڕۆی ژنەکـــەی داپۆشیبووەوە •

پللەی گەرمایی شەستی ژێر ســفر بووو کەسیش نییە ئەو توانایەی هەبێ بۆ ماوەی چـــەند دەقەیەك لـــە سەر بەفردا بـە ڕاکیشاوی بمێنێتەوە ••

(کید)و (روث) هەرچی پێستە حەیوانیان هەبوو هێنایانو بۆ

Scanned with CamScanner

گەرم کردنەوەی (ماسون) بەکاریان هێناو ئاگریان کردەوە لە ئەنیشتیدا ..

(کید) چاك ئەیزانی کە (ماسون) لە حاڵەتێکی یەکجار خراپ دایەو لە مردن نزیکە ، پشتو قاچو دەستی ڕاستی شکاونو ئەندامەکانی لەشی لەکار کەوتوونو بە هەزار حاڵ ئەتوانێ وشەیەك بدرکێنێ .. جگە لەوەش هۆشی لە سەر نەماوەو قسەی هیچ بووچ ئەکات .

شەو بەسەر چوو .. کە بەیانی بووەوە (ماسون) هاتە سەر خۆیو چاوی کردەوەو ئاوڕێکی لە (مالموت کید)ی دایەوە کە لە ئەنشتییەوە دانیشتبوو پێ وت :

— کید .. ئەرێ ئەو ساڵانەت لەبیرە کە پێکەوە بووین ؟ من لە بیرمە چۆن (روث) یارمەتیمانی داو بوو بە باشترین یارمەتی دەرمان ..

ئاواتەخواز بووم بتوانم بەرەو وڵاتەکەم ببیەمو لەوێدا ژیانێکی خۆش بەسەر ببەین .. (کید) .. تکات لێدەکەم (روث) بۆ لای هۆزەکەی ئەنێریتەوە .. چۆنکە کارێکی کوشندەیە ئافرەت ڕەوانەی قەومو خێشەکەی بکرێتەوە .. بۆ ماوەی چوار ساڵ لە گەڵمدا ژیاوە .. لە خواردنمان ئەخواردو وەك ئێمە ئەژیا .. مەیهێڵە بگەڕێتەوە ، مەیهێڵە بۆ جارێکیتر بۆ ئەو ژیانەی کە ئێستاکە لە بیری چووە بگەڕێتەوە .. وریای بە ..

Scanned with CamScanner

بیپاریزە ‌‌•• رەوانەی ولاتە یەکگرتووەکانی بکە •• ئەوەشت لە بیر بێ •• ئەبێ ئاگات لە منداڵە داهاتووەکەی بی •• ئومێدەوارم کوڕ بێ •• ئەو منداڵە پارچەیەکە لە جەرگم و بەشێکە لە جەستەم •• هەوڵی لە گەڵدا بدە لەم هەرێمە سامناکەدا نەمێنێ •• گەر هات و کچیش بوو بێگومان ئەتوانێ لێرەدا بژی •• ئەوەی هەمە بیفرۆشە •• نزیکەی پێنج هەزار دۆلار ئەکەن و بە قەدەر ئەم پارەیە یان زیاتر لە کۆمپانییەکەدا هەمە •• با کوڕەکەم لە قوتابخانەیەکی بەرزدا بخوێنێ •• پێش هەموو شتێك ئەبێ نەهێڵی کوڕەکەم بێتە ئەم هەرێمانەدا ، چۆنکە ئەم شوێنانە بۆ پیاوی سپی دەست نادەن ••

(کید) من ئەمرم •• رەنگە چوار شەوی‌ترم پێ نەچێ •• پێویستە ئێوە بکەونەڕێ •• ئەبێ ئەم رێگەیە تەواو بکەی •• ژنەکەم و کوڕەکەم لە ئەستۆی تۆ دان •• ئەی خودای مەزن لێت ئەپارێمەوە کە منداڵەکەم کوڕ بێ •• (کید) •• دەی •• مەوەستە •• عەرەبانەکە لێخوڕە •• دەست بە رویشتن بکە •• چۆنکە بە تۆ ناکرێ من چارەسەر کەی •• **(مالموت کید)** وتی :

— رێگەم بدەرێ ماوەی سێ رۆژ لە گەڵتابم ••• دوور نی‌یە **چاك بیتەوە** •

(ماسون) لە وەڵامدا وتی :

— نەخێر •• من بەمە رازی نابم ••

— تەنیا سێ رۆژ و بەس •

Scanned with CamScanner

— کاکی خۆم •• پێویسته دەست بە ڕویشتن بکەی ••

کیـــد وتی :

— باشه •• دوور رۆژ ؟

— کید •• پێم نەوتی مەسەلەکـــە پێوەندیی بە زنەکـــەمو منداڵەکەم هەیە ؟•• بڕۆ ••

— بۆ تەنیا رۆژێك ؟

— نەخێر •• نەخێر •• رازی نابم ••

— تەنیا یەك رۆژ •• من لەم رۆژەدا فریای ئەوە ناکەوم تەنیـا ئاسکێك بگرم •

(ماسون) وتی :

— باشه •• ئەگەر مەسەلەکە یەك رۆژ بێ بە بێ کەمو زیاد •• من مانیعم نی‌یە • هەروەها تـکات لێ دەکـەم نەمهێڵی بـــە تەنیاییو بێکەسی بەرەو ڕۆی مردن بېم •• تەنیا گوللەیەکم لە تفەنگەکەت بەسە بۆ ئەوەی لەم ئازارە رزگارم بێتەوە •• (روث) بانگ بکە ئەمەوێ خواحافیزی لێ بکەمو کوڕەکەمی پێ‌ی‌بسپێرمو پێ بڵێم پێویستە لێرەدا نەمێنێ •• دەی بڕۆ دەی خوات لەگەڵ ••

(مالموت‌کید) ئافرەتەکەی جێ هێشت لە لای مێردەکەی‌دا ، ئافرەتەکەش دەستی بە گریان کردو ئەویش بـە دوی ڕاوکردنا مللی‌نا •• بـــە درێژای رۆژدا هیچی دەستنەکەوتو لـــە پاش

ماندووبوونێکی زۆردا گەڕایەوە .. کە لە ئوردەگاکە نزیك بووەوە گوێ لە هاوار هاوارو قیژ قیژی (رۆث)و وەڕینی سەگەکان بوو ، خێرا هاتە لای ئافرەتەکە بینی تەورێکی بە دەست گرتووەو سەگەکان دوور ئەخاتەوە ، ئەو سەگانەی کە پەتو زنجیرە کانیان شکاندووەو هێرشیان بردووەتە سەر خواردەمەنی‌یەکە ..

(کید) یارمەتی‌یەکی چاکی‌دا ، بەڵام لە پاش چی ؟ پاش ئەوەی کە توانییان بەشێکی زۆری خواردنەکە تاڵان کەن .

کە بەیانی بووەوە گیانلەبەرەکان وەك شێتو هاریان لێهاتبوو ، ئیتر شەڕە سەگ بوو .. ئەمیش قەمچی‌یەکەی خستە کارو ئیتر وازیان نەهێنا تا ئەو ڕادەیەی کە خەریك بوو قەمچی‌یەکە لەکار کەوێ ..

(روث) لە لای مێردەکەیدا دانیشت وگوێ بۆ قسەکانی شل کرد ، (کید)یش خەریکی ئەوە بوو خواردەمەنی‌یەکە لە ژێر درەختە گەورەکەدا بشارێتەوە وەك ئەوەی راوچی‌یەکان ئەکەن لەم هەرێمانەدا بۆ ئەوەی گورگو سەگ نەیخوات ..

کە لەمە بووەوە بە قەمچی‌یەکەی سەگەکانی هێمن کردەوەو بە عەرەبانەکانەوە بەستیانەوەو ئەشیاکانی بار کردو هەرچی پێستە هەبوو بۆ (ماسون)ی بە جێ هێشت ..

(روث) دوا وانەی لە مێردەکەی وەرگرت پێش ئەوەی

بمرێ •• بە خەفەتو نائومێدیە وە سەیری ئەکردو پێ نەئەکرا هیچ بڵێ •• چۆنکە هەر لە منالیەوە فێری ئەوە بوو بوو بە قسەی پیاو بکاتو وەك دیل وا بێ •• ئافرەتەکە لە ناو ئەم بیروڕایانە گەورە بووەو هەر بەم شێوەیە ئافرەتەکانی تری بینیوە •• بۆ دوا جار مێردەکەی ماچ کرد •• پاشان (کید) دەستی گرتو سواری عەرەبانەکەیی کردو بێ ئەوەی ئاگای لە خۆی بێ قەمچیەکەی ڕاوەشاندو عەرەبانە کەوتەڕێ ••

(مالموت کید)یش بۆ لای (ماسون) گەڕایەوە •• (ماسون) لە هۆش چووە •• (روث) دوور کەوتەوە •• (کید) لە لایەن هاورێیەکەیدا مایەوە چاوەڕوانی ئەوەی ئەکرد رۆحی بۆ لای خواوەند بگەڕێتەوە ••

سەعاتێكو دوو تێپەر بوون ، پیاوەکە نەمرد ، رۆژ گەیشتە ناوە راستی ئاسمانو بێدەنگی تا ئەهات زیاتر بەسەر ئاسماندا زاڵ ئەبووەوە ••

(مالموت) لە هاورێیەکەی نزیك بووەوە ، کە سەیری کرد بینی لاشەیەکی بێ رۆحە •• (کید) خێرا هەستایە سەر پێو سواری عەرەبانەکەی بووەوەو هاواری لە سەگەکان کرد بۆ ئەوەی بتوانێ فریای ئەو ئافرەتە کەوێ کە لە پێش ماوەیەکدا عەرەبانەکەی خستە کارو ڕۆی ••

●

Scanned with CamScanner

سوپاس

- بۆ کاك فاخر بەدری‌ی ئامۆزام کە بۆ لە چاپدانی ئەم کتێبە یارمەتیی داوم •

- بۆ (بورهان هەژار)ی هونەرمەند کە وێنەی بەرگەکەی کێشاوە •

- بۆ کرێکارەکانی چاپخانەی الحوادث •

Scanned with CamScanner

لەبەرهەمەکانی وەرگێڕ

بە عەرەبی

- رذاذ الصدأ ١٩٦٩
- اجنحة الصمت ١٩٦٩
- كلمات من كردستان ١٩٧٠
- رباعيات بابا طاهر ١٩٦٩
- اغنية حب لـ نوروز ١٩٧٩

بە کوردی

- ئای چەندم خۆش ئەوێ ١٩٧٩

بەرهەمی ئامادەکراو بۆ چاپ

- هەڵبژاردە لە دابو نەریتی گەلان .
- کوردو کوردستان لە شیعری عەرەبی‌دا .

Scanned with CamScanner